

**3ο Πανελλήνιο Συνέδριο: Ανοικτοί Εκπαιδευτικοί
Πόροι και Ηλεκτρονική Μάθηση
Φλώρινα (online) 3-4 Οκτωβρίου 2020**

Περίληψεις Εργασιών

Επιμέλεια: Θ. Μπράτισης

Πανεπιστήμιο Δυτικής Μακεδονίας
Εργαστήριο Δημιουργικότητας Καινοτομίας
και Τεχνολογίας στην Εκπαίδευση

Φλώρινα (διαδικτυακά), 3-4 Οκτωβρίου 2020

3^ο Πανελλήνιο Συνέδριο

Ανοικτοί Εκπαιδευτικοί Πόροι και Ηλεκτρονική Μάθηση

Φλώρινα (διαδικτυακά), 3-4 Οκτωβρίου 2020

<http://eloer2020.web.uowm.gr/>

Βιβλίο Περιλήψεων Εργασιών

Επιμέλεια: Θ. Μπράτισης

Προλογισμός

Το 3^ο Πανελλήνιο Συνέδριο με τίτλο **Ανοικτοί Εκπαιδευτικοί Πόροι και Ηλεκτρονική Μάθηση** διοργανώνεται από το Εργαστήριο Δημιουργικότητας, Καινοτομίας και Τεχνολογίας στην Εκπαίδευση (ΔηΚαιΤΕ) του Πανεπιστημίου Δυτικής Μακεδονίας, σε συνεργασία με την Ελληνική Επιστημονική Ένωση Τεχνολογιών Πληροφορίας και Επικοινωνιών στην Εκπαίδευση (ΕΤΠΕ), διαδικτυακά.

Αποτελεί συνέχεια του 1^{ου} και του 2^{ου} συνεδρίου που διοργανώθηκαν στην Κόρινθο το 2016 και το 2019. Αυτή τη φορά, οι ιδιαίτερες συνθήκες που διαμορφώνονται μετά την εμφάνιση της πανδημίας Covid-19 οδήγησε στην απόφαση για διεξαγωγή του συνεδρίου με ηλεκτρονικά μέσα.

Το Συνέδριο φιλοδοξεί να συμβάλει στον επιστημονικό διάλογο που αναπτύσσεται διεθνώς, αλλά και στη χώρα μας, σε μια περίοδο επαναστατικών αλλαγών στο χώρο της εκπαίδευσης. Αυτές είναι αλλαγές που εξελίσσονται δυναμικά, αξιοποιώντας τα ανοικτά χαρακτηριστικά και τις δυνατότητες αναπαράστασης περιεχομένου, διαδραστικότητα, επικοινωνίας και συνεργασίας που παρέχουν οι σύγχρονες ψηφιακές και διαδικτυακές τεχνολογίες. Επίσης υφίστανται σημαντικές αλλαγές που οφείλονται στις πρωτοφανείς συνθήκες που βιώνει ο πλανήτης μας εντός του 2020, όταν και εμφανίστηκε η πανδημία του Covid-19. Αυτό οδήγησε σε μια βίαιη, από πλευράς χρονικών περιθωρίων, μετάβαση στην ηλεκτρονική μάθηση, στο σύνολο του εκπαιδευτικού συστήματος και με σημαντικά προβλήματα από πλευράς υποδομών, διαθέσιμου υλικού και αξιοποίησής του.

Στη σημερινή εποχή ο ρόλος των αναδυόμενων ψηφιακών τεχνολογιών δεν περιορίζεται στην διανομή ψηφιακού του εκπαιδευτικού υλικού στους μαθητές και στους εκπαιδευμένους ή στην ενίσχυση των μέσων διδασκαλίας που έχει στη διάθεσή του ο εκπαιδευτικός. Σήμερα υπάρχουν διαθέσιμες πολλές ανοικτές ψηφιακές τεχνολογίες, οι οποίες μπορούν να αποτελέσουν συστατικό παράγοντα του εκπαιδευτικού περιβάλλοντος των μαθητών και των σπουδαστών του 21ου αιώνα. Ενδεικτικά αναφέρονται ανοικτοί πόροι ψηφιακού εκπαιδευτικού υλικού, εφαρμογές εικονικής και επαυξημένης πραγματικότητας, κινητές τεχνολογίες, εκπαιδευτικά παιχνίδια, εικονικοί κόσμοι, περιβάλλοντα του Ιστού 2.0, πλατφόρμες ηλεκτρονικής μάθησης, συνεργατικά διαδικτυακά εργαλεία, εκπαιδευτική ρομποτική και άλλες αναδυόμενες τεχνολογίες.

Αυτό που τα προηγούμενα χρόνια αποτελούσε αντικείμενο συζήτησης στον εκπαιδευτικό και ερευνητικό χώρο, ότι δηλαδή οι ΤΠΕ αλλάζουν τη φύση της διδασκαλίας και μάθησης, ενισχύοντας τη μαθητοκεντρική προσέγγιση στην εκπαίδευση και προσφέροντας περισσότερες ευκαιρίες σε ευρύτερο κοινό για μάθηση, αποτέλεσε βασικό πυλώνα που καθοδήγησε, κατά το τρέχον έτος, τη λειτουργία των εκπαιδευτικών συστημάτων ανά τον κόσμο. Αναδείχθηκε η συμπληρωματικότητα των ΤΠΕ στην παραδοσιακή τάξη, η διαφορετικότητα του εκπαιδευτικού σχεδιασμού όταν μετατοπίζεται σημαντικό βάρος στην εξ αποστάσεως εκπαίδευση, καθώς και τα θεμελιώδη προβλήματα που αντιμετωπίζουν ο μέσος εκπαιδευτικός και μαθητής σε τέτοιες συνθήκες.

Στο πλαίσιο αυτό, ο σκοπός του 3^{ου} Συνεδρίου “Ανοικτοί Εκπαιδευτικοί Πόροι και Ηλεκτρονική Μάθηση” είναι διττός:

α) Η ανάδειξη των ερευνητικών αποτελεσμάτων και των ερευνητικών τάσεων στη χώρα μας σε ότι αφορά την έρευνα και την ανάπτυξη στο ευρύτερο επιστημονικό πεδίο των ανοικτών πόρων και περιβαλλόντων ηλεκτρονικής μάθησης.

β) Η αξιοποίηση των σχετικών ερευνητικών πορισμάτων στο σχεδιασμό και στη διάχυση νέων εκπαιδευτικών πολιτικών και, κυρίως, η σύνδεσή τους με τις εκπαιδευτικές πρακτικές που εφαρμόζονται σε σχολεία, πανεπιστήμια και προγράμματα επαγγελματικής ανάπτυξης εκπαιδευτικών.

Ειδικότερα στο 3^ο Πανελλήνιο Συνέδριο “Ανοικτοί Εκπαιδευτικοί Πόροι και Ηλεκτρονική Μάθηση”, έχει ιδιαίτερη σημασία η ανάπτυξη μιας αναστοχαστικής ακαδημαϊκής συζήτησης για την εφαρμογή πρακτικών εξ αποστάσεως εκπαίδευσης κατά το σχολικό έτος 2019-2020 που θα οδηγήσει στην εξαγωγή σημαντικών συμπερασμάτων για τη βέλτιστη προετοιμασία του συνόλου του εκπαιδευτικού κόσμου για μελλοντικές, αντίστοιχες ανάγκες, αλλά και στον εντοπισμό εκείνων των πρακτικών που μπορούν να προσφέρουν σημαντικά στους μαθητές, σε πιο μόνιμη βάση.

Η Οργανωτική και Συντονιστική Επιτροπή του συνεδρίου εύχεται η διεξαγωγή του συνεδρίου διαδικτυακά να διευκολύνει τη διεύρυνση της βάσης των συμμετεχόντων, καλωσορίζοντας στις εργασίες του εκπαιδευτικούς της πράξης, φοιτητές – μελλοντικούς εκπαιδευτικούς, ακόμα και γονείς που θέλουν να ενημερωθούν περαιτέρω για την πραγματικότητα που φαίνεται να υπάρχει πλέον.

Το πρόγραμμα του Συνεδρίου περιλαμβάνει πέντε (5) προσκεκλημένες ομιλίες από αναγνωρισμένους και καταξιωμένους επιστήμονες, όπως φαίνεται στο πρόγραμμα. Επιπλέον περιλαμβάνει 38 πρωτότυπες επιστημονικές εργασίες και 2 εργαστηριακού τύπου παρουσιάσεις. Αυτές αφορούν εμπειρικές μελέτες, αναπτυξιακά έργα, εκπαιδευτικούς σχεδιασμούς και αναλύσεις σχετικά με τις πολλαπλές πτυχές του πεδίου της Ηλεκτρονικής Μάθησης, ενώ σημαντικό τμήμα των εργασιών αφορά στην εμπειρία από τη λειτουργία του εκπαιδευτικού κόσμου κατά την περίοδο της πανδημίας και των κλειστών σχολείων.

Η οργανωτική επιτροπή επιθυμεί να ευχαριστήσει τον πρόεδρο και τα μέλη του Δ.Σ. της ΕΤΠΕ για τη συνεργασία και την εμπιστοσύνη στην ανάθεση της διοργάνωσης του συνεδρίου, ειδικά σε μια διαφορετική μορφή από τα συνέδρια της ΕΤΠΕ μέχρι τώρα. Επίσης ευχαριστούμε τα μέλη της Συντονιστικής και Επιστημονικής Επιτροπής για τη συμβολή τους στην οργανωτική επιτυχία του συνεδρίου. Τέλος, ιδιαίτερες ευχαριστίες απευθύνονται στους κεντρικούς ομιλητές που αποδέχτηκαν με χαρά να μοιραστούν απόψεις και γνώσεις με τους συνέδρους.

Το περιεχόμενο των ομιλιών φαίνεται να διασφαλίζει έναν ιδιαίτερα ενδιαφέρον διάλογο μεταξύ των συνέδρων που θα οδηγήσει στην περαιτέρω διεύρυνση της επιστημονικής αλληλεπίδρασης και των σχετικών ζυμώσεων που θα ενισχύσουν το πεδίο της Ηλεκτρονικής Μάθησης.

Έχοντας αυτά κατά νου, ευχόμαστε η συμμετοχή σας σε αυτή τη διαδικτυακή σύναξη να σας προβληματίσει θετικά και να σας παρέχει μια δημιουργική ενίσχυση για το έργο σας στο χώρο της εκπαίδευσης.

Φλώρινα, 3/10/2020

3^ο Πανελλήνιο Συνέδριο

Ανοικτοί Εκπαιδευτικοί Πόροι και Ηλεκτρονική Μάθηση

Φλώρινα (διαδικτυακά), 3-4 Οκτωβρίου 2020

<http://eloer2020.web.uowm.gr/>

Οργάνωση

Ελληνική Επιστημονική Ένωση
ΤΠΕ στην Εκπαίδευση (ΕΤΠΕ)

<http://www.etpe.gr/>

Εργαστήριο
Δημιουργικότητας Καινοτομίας και
Τεχνολογίας στην Εκπαίδευση

<http://crinte.nured.uowm.gr/>

Επιτροπές Συνεδρίου

Συντονιστική Επιστημονική Επιτροπή

Καραγιαννίδης Χαράλαμπος, Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας
Κόμης Βασίλειος, Πανεπιστήμιο Πατρών
Μικρόπουλος Αναστάσιος, Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων
Μπράττισης Θαρρενός, Πανεπιστήμιο Δυτικής Μακεδονίας
Τζιμογιάννης Αθανάσιος, Πανεπιστήμιο Πελοποννήσου

Επιστημονική Επιτροπή

Αβούρης Ν., Πανεπιστήμιο Πατρών
Αναστασιάδης Π., Πανεπιστήμιο Κρήτης
Αντωνίου Π., Πανεπιστήμιο Θράκης
Βρέλλης Ι., Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων
Γαβρηλάκης Κ., Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων
Γόγολου Α., Πανεπιστήμιο Αθηνών

Δαγδιλέλης Β., Πανεπιστήμιο Μακεδονίας
Δημητρακοπούλου Α., Πανεπιστήμιο Αιγαίου
Δημητριάδης Σ., Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης
Ζαράνης Ν., Πανεπιστήμιο Κρήτης
Καζανίδης Ι., Διεθνές Πανεπιστήμιο Ελλάδας
Καλογιαννάκης Μ., Πανεπιστήμιο Κρήτης
Καραγιαννίδης Χ., Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας
Καρασαββίδης Η., Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας
Καρατράντου Α., Πανεπιστήμιο Πατρών
Κλωνάρη Κ., Πανεπιστήμιο Αιγαίου
Κόλλιας Β., Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας
Κόμης Β., Πανεπιστήμιο Πατρών
Κουτρομάνος Γ., Πανεπιστήμιο Αθηνών
Κουτσογιάννης Δ., Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης
Κυνηγός Χ., Πανεπιστήμιο Αθηνών
Λαδιάς Α., Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση
Λέπουρας Γ., Πανεπιστήμιο Πελοποννήσου
Μακράκης Β., Πανεπιστήμιο Κρήτης
Μεγάλου Ε., ΙΤΥΕ «Διόφαντος»
Μητροπούλου Β., Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης
Μητσικοπούλου Β., Πανεπιστήμιο Αθηνών
Μικρόπουλος Τ. Α., Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων
Μιχαηλίδης Π., Πανεπιστήμιο Κρήτης
Μπέλλου Α., Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων
Μπίκος Κ., Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης
Μπράτσης Θ., Πανεπιστήμιο Δυτικής Μακεδονίας
Νικολοπούλου Κ., Πανεπιστήμιο Αθηνών
Νταραντούμης Α., Πανεπιστήμιο Αιγαίου
Ξέστερνου Μ., Πανεπιστήμιο Πελοποννήσου
Ξυνόγαλος Σ., Πανεπιστήμιο Μακεδονίας
Οικονομίδης Α., Πανεπιστήμιο Μακεδονίας
Παγγέ Π., Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων
Παλαιγεωργίου Γ., Πανεπιστήμιο Δυτικής Μακεδονίας
Παναγιωτακόπουλος Χ., Πανεπιστήμιο Πατρών
Παπανικολάου Κ., ΑΣΠΑΙΤΕ
Παπαστεργίου Μ., Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας
Παρασκευά Φ., Πανεπιστήμιο Πειραιά
Πιντέλας Π., Πανεπιστήμιο Πατρών
Πολίτης Π., Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας
Ραβάνης Κ., Πανεπιστήμιο Πατρών
Ράπτης Α., Πανεπιστήμιο Αθηνών
Σάμψων Δ., Πανεπιστήμιο Πειραιά
Σατρατζέμη Μ., Πανεπιστήμιο Μακεδονίας
Σοφός Α., Πανεπιστήμιο Αιγαίου
Τζιμογιάννης Α., Πανεπιστήμιο Πελοποννήσου
Τσάκωνας Π., Πανεπιστήμιο Πειραιά
Τσέλιος Ν., Πανεπιστήμιο Πατρών
Τσιάτσος Θ., Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης
Τσιβάς Α., Δρ. Επιστημών Αγωγής
Τσιτουρίδου Μ., Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης
Τσιωτάκης Π., Πανεπιστήμιο Πελοποννήσου

Φαχαντίδης Ν., Πανεπιστήμιο Μακεδονίας
Φεσάκης Γ., Πανεπιστήμιο Αιγαίου
Φωκίδης Ε., Πανεπιστήμιο Αιγαίου
Χατζηκρανιώτης Ε., Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης
Χατζηλεοντιάδης Λ., Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης
Χατζηλεοντιάδου Σ., Πανεπιστήμιο Θράκης
Χρυσσοστόμου Σ., Πανεπιστήμιο Αθηνών
Ψύλλος Δ., Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης
Ψυχάρης Σ., ΑΣΠΑΙΤΕ

Οργανωτική Επιτροπή

Τζήμας Δ., Συντονιστής Εκπαιδευτικού Έργου Πληροφορικής Δυτικής
Μακεδονίας
Αρβανιτάκης Ι., Εκπαιδευτικός Πληροφορικής ΠΕ86
Γεωργίου Σ., Εκπαιδευτικός Πληροφορικής ΠΕ86
Ηλιάδης Π., Εκπαιδευτικός Ηλεκτρολογίας ΠΕ83
Παπαχαλαράμπους Π., Εκπαιδευτικός Πληροφορικής ΠΕ86

Συντονιστής Συνεδρίου

Θαρρενός Μπράτιτσης, Αν. Καθηγητής

Κεντρική Ομιλία 1

«Οι ψηφιακές υπηρεσίες του Πανελλήνιου Σχολικού Δικτύου στον καιρό του Covid-19»

Μιχάλης Παρασκευάς

Αναπλ. Καθ. Παν. Πελοποννήσου
Συντονιστής ΠΣΔ, ΙΤΥΕ Διόφαντος

Κεντρική Ομιλία 2

«Διαδικτυακή διδασκαλία έκτακτης ανάγκης και ηλεκτρονική μάθηση εν μέσω της πανδημίας COVID-19: Κοινά στοιχεία, προκλήσεις και ευκαιρίες για τη σχολική εκπαίδευση»

Αθανάσιος Τζιμογιάννης

Καθηγητής Πανεπιστήμιο Πελοποννήσου

Παράλληλη Συνεδρία 1

Εξ αποστάσεως εκπαίδευση 1

Απόψεις Ενηλίκων Μεταναστών και Προσφύγων για την Εξ Αποστάσεως Εκπαίδευση με ΤΠΕ: Μια Βιβλιογραφική Επισκόπηση στο Χώρο της Ευρωπαϊκής Ένωσης

B. Μαργέλλου¹, X. Μουζάκης²

margellouvasilena@gmail.com, hmouzak@primedu.uoa.gr

¹ Μ.Εδ. Πανεπιστημίου Κρήτης

² Συνεργάτης ΕΔΙΒΕΑ, Πανεπιστήμιο Κρήτης

Το μεταναστευτικό φαινόμενο εμφανίζεται στον Ευρωπαϊκό χώρο με ιδιαίτερη ένταση εξαιτίας ποικίλων γεωπολιτικών ανακατατάξεων και κοινωνικο-οικονομικών παραγόντων, με τα κράτη-μέλη να αναπτύσσουν ποικίλες εκπαιδευτικές πολιτικές και πρακτικές, μέσω μηχανισμών, διαδικασιών και κανονιστικών πλαισίων, στο πλαίσιο των προσπαθειών για τη συνολική αντιμετώπιση του φαινομένου. Σε αυτό το τόσο σύνθετο και μεταβαλλόμενο περιβάλλον η τεχνολογία προσφέρει σημαντικά εργαλεία για την εξ αποστάσεως εκπαίδευση ενηλίκων με προσφυγικό και μεταναστευτικό υπόβαθρο.

Η εργασία αυτή αποσκοπεί στο να αποδώσει με συνοπτικό, αλλά συνάμα σφαιρικό τρόπο, τις απόψεις ενηλίκων μεταναστών και προσφύγων για την εξ αποστάσεως εκπαίδευση με τη χρήση ΤΠΕ όπως αυτές αναδείχθηκαν μετά τη συμμετοχή τους σε προγράμματα που υλοποιήθηκαν σε χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Για το σκοπό αυτό πραγματοποιήθηκε συστηματική βιβλιογραφική επισκόπηση, αξιοποιώντας την τεχνική της χιονοστιβάδας με στόχο τη μελέτη της ήδη υπάρχουσας ερευνητικής εμπειρίας.

Τα αποτελέσματα της βιβλιογραφικής επισκόπησης δείχνουν ότι η εξ αποστάσεως εκπαίδευση αναγνωρίζεται ως μια μεθοδολογική προσέγγιση που διευκολύνει τη συμμετοχή των μεταναστών και των προσφύγων στην εκπαίδευση. Ιδιαίτερη έμφαση αποδίδεται στο ρόλο των ΤΠΕ, ο οποίος καταδεικνύεται καθοριστικός για τη διασφάλιση της πρόσβασης και τη δημιουργία ευκαιριών συμμετοχής στην εκπαιδευτική διαδικασία. Εκτός από τη ενίσχυση της πρόσβασης, οι ΤΠΕ διαδραματίζουν σημαντικό ρόλο στην εμπλοκή των ενηλίκων στην εκπαιδευτική διαδικασία μέσα από τις δυνατότητες συνεργασίας και επικοινωνίας παρέχουν. Τα εξ αποστάσεως εκπαιδευτικά περιβάλλοντα φαίνεται να προσδίδουν ένα αίσθημα ασφάλειας στους πρόσφυγες και μετανάστες, ενώ οι δυνατότητες εξατομίκευσης, αυτονομίας και ευελιξίας στη διδασκαλία και τη μάθηση που παρέχουν οι ΤΠΕ διευκολύνουν την επίτευξη των εκπαιδευτικών στόχων.

Παρά τα ως άνω πλεονεκτήματα που προσδίδουν οι ΤΠΕ στα προγράμματα εξ αποστάσεως εκπαίδευσης, η βιβλιογραφική επισκόπηση κατέδειξε την προτίμηση των μεταναστών και των προσφύγων για προγράμματα μεικτής μάθησης καθώς θεωρούν ότι μέσω της δια ζώσης επικοινωνίας δομούνται ισχυρότερες κοινωνικές σχέσεις. Τους τελευταίους μήνες η πανδημία COVID-19 έχει επιφέρει νέα δεδομένα και έχει οδηγήσει στη αναζήτηση νέων προσανατολισμών στην εξ αποστάσεως εκπαίδευση προσφύγων και μεταναστών.

Λέξεις κλειδιά: Μετανάστες, Πρόσφυγες, Εξ αποστάσεως Εκπαίδευση, ΤΠΕ

Παιδαγωγική αξιοποίηση ψηφιακών εργαλείων στην ασύγχρονη εξ αποστάσεως εκπαίδευση: Ένα εξατομικευμένο διδακτικό σενάριο για το μάθημα της Ν.Γ. για μαθητές με μαθησιακές δυσκολίες.

Χρ. Μάρκου¹

chrysanthimarkou@gmail.com

¹ Εκπαιδευτικός Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης

Η παρούσα εργασία αποτελεί ένα διδακτικό σενάριο διδασκαλίας για την 13^η ενότητα της Νεοελληνικής Γλώσσας της Δ' τάξης Δημοτικού «Όλοι διαφορετικοί, όλοι ίδιοι», με αντικείμενο την ανάπτυξη σεβασμού προς την διαφορετικότητα. Ο σκοπός του παρόντος διδακτικού σεναρίου είναι διττός: αφενός οι μαθητές να αναπτύξουν το αίσθημα του σεβασμού και της αποδοχής της διαφορετικότητας, και αφετέρου να αναπτύξουν τους διδακτικούς στόχους της ενότητας. Το διδακτικό σενάριο εφαρμόστηκε κατά την διάρκεια υλοποίησης της εξ αποστάσεως εκπαίδευσης, και συμμετείχαν πέντε μαθητές με μαθησιακές δυσκολίες. Χρησιμοποιήθηκαν δωρεάν πλατφόρμες, όπως η Liveworksheets, <https://www.liveworksheets.com/> για την δημιουργία διαδραστικών φύλλων εργασίας, η Wordwall <https://wordwall.net/> και η <https://quizizz.com/admin> για την δημιουργία διαδραστικών ασκήσεων πολλαπλής επιλογής, αντιστοίχισης και κουίζ, αλλά και άλλες Web 2.0. εφαρμογές για την δημιουργία αφίσας, ψηφιακής ιστορίας, κόμικς κ.α. . Οι εφαρμογές αυτές και τα ψηφιακά εργαλεία στόχευαν στην εξάσκηση στα γραμματικά φαινόμενα της ενότητας, στην ανάπτυξη επίγνωσης για τα δικαιώματα των παιδιών αλλά κυρίως στην καλλιέργεια θετικών στάσεων, δεξιοτήτων επικοινωνίας και ανάπτυξη σεβασμού της διαφορετικότητας. Για την αξιολόγηση του διδακτικού σεναρίου χρησιμοποιήθηκαν ερωτηματολόγια για των έλεγχο των γνώσεων και της ικανοποίησης των μαθητών, και σύντομες συνεντεύξεις με τους γονείς. Τα αποτελέσματα έδειξαν ότι οι μαθητές με μαθησιακές δυσκολίες κατανοούν τον όρο της διαφορετικότητας, αναπτύσσουν αξίες και δεξιότητες κοινωνικής ευαισθησίας, αποκτούν επίγνωση των δικαιωμάτων τους και διαμορφώνουν θετικές στάσεις ως προς την ετερότητα. Επιπλέον, το διαδικτυακό παιχνίδι περιβάλλον μάθησης κινητοποιεί τους μαθητές για περισσότερη συμμετοχή σε διαδραστικές δραστηριότητες, ενισχύονται τα κίνητρα μάθησης, οι μαθητές δεν εγκαταλείπουν την προσπάθεια τους, ενώ δηλώνουν πως θα ήθελαν να συμμετέχουν σε τέτοιες δραστηριότητες ακόμη και όταν ανοίξουν τα σχολεία.

Λέξεις κλειδιά: ασύγχρονη εκπαίδευση, νέες τεχνολογίες, Web 2.0 εφαρμογές, διαδραστικές δραστηριότητες.

Πρόταση για ένα πλαίσιο αξιολόγησης εκπαιδευτικών ρομποτικών κατασκευών & STEM με την ταξινόμια SOLO

Α. Λαδιάς¹, Κ. Γεωργόπουλος², Γ. Σουβατζόγλου³, Δ. Λαδιάς⁴

ladiastas@gmail.com, kgeorgop@gmail.com, giorgos@why.gr, ladimitr@gmail.com

¹Δρ. Πληροφορικής, ²ΕΔΙΠ ΠΤΔΕ Παν. Ιωαννίνων, ³Ερευνητής WRO-Hellas, ⁴Φοιτητής Τμήματος Πληροφορικής ΕΚΠΑ,

Μια έρευνα -που έχει αναπτυχθεί από ομάδα ερευνητών γύρω από τον WRO Hellas- σχετική με την αξιολόγηση του κώδικα που ελέγχει τις ρομποτικές κατασκευές, έχει αναλύσει τον κώδικα Scratch σε πολλαπλά επίπεδα εμπάθυνσης της ταξινόμιας SOLO και σε δύο κατευθύνσεις: την ανατομία του κώδικα και τη λειτουργικότητά του. Στην ανατομία του κώδικα η ανάλυση ξεκινά από τον τρόπο δόμησης των εντολών, διατρέχει τη σύνταξη των προγραμματιστικών δομών, καλύπτει τον τρόπο σύνθεσης των προγραμματιστικών σεναρίων και ολοκληρώνεται με τη σύνθεση του προγράμματος από αυτά. Στη λειτουργικότητα του κώδικα ερευνώνται η επικοινωνία και ο συγχρονισμός της διάδρασης μεταξύ των προγραμματιστικών σεναρίων, οι τρόποι ελέγχου των περιφερειακών συσκευών, η αλληλεπίδραση με το χρήστη, τα προγραμματιστικά στυλ κ.λπ.

Και ενώ έχουν γίνει πολλά για την αξιολόγηση του κώδικα που σχετίζεται με τον έλεγχο μιας ρομποτικής κατασκευής, υπάρχει ένα σημαντικό έλλειμμα όσον αφορά την αξιολόγηση της ίδιας της κατασκευής. Το έλλειμμα εντοπίζεται σε τρεις άξονες: (α) τον έλεγχο της κατασκευής, (β) τη δόμηση της κατασκευής και (γ) τη μορφή ενέργειας που χρησιμοποιεί η κατασκευή.

Ο έλεγχος της κατασκευής μπορεί να γίνει είτε άμεσα από τον άνθρωπο-χρήστη είτε με αυτοματισμό. Ο αυτοματισμός μπορεί να είναι μηχανολογικός(αυτόματα μηχανικά, πνευματικά και υδραυλικά συστήματα), ηλεκτρομηχανικός, ηλεκτρονικός (αναλογικός και ψηφιακός) και μέσω (προγραμματιζόμενου) υπολογιστή. Στο τελευταίο εντοπίζεται η έρευνα που αναφέρεται αρχικά.

Η δόμηση της κατασκευής μπορεί να εξεταστεί αφενός από στατική σκοπιά και αφετέρου από τους τρόπους μετάδοσης της κίνησης είτε με απλές μηχανές (μοχλοί, τροχαλίες, απλά γρανάζια...) είτε με σύνθετες συστοιχίες και συστήματα αυτών π.χ.

Ο τομέας της χρησιμοποιούμενης ενέργειας και της αποθήκευσής της στις ρομποτικές κατασκευές μπορεί να ξεκινάει από τη ζωική, τη μηχανική, τη θερμική, την ηλεκτρική ενέργεια και τις μετατροπές μεταξύ τους.

Με τη χρήση της ταξινόμιας SOLO για την αξιολόγηση αυτών των τριών αξόνων μπορεί να δημιουργηθεί ένας τρισδιάστατος χώρος που σε κάθε σημείο του να μπορεί να αντιστοιχηθεί οποιαδήποτε ρομποτική κατασκευή ή σχέδιο STEM.

Η πρόταση αυτή για ένα πλαίσιο αξιολόγησης εκπαιδευτικών ρομποτικών κατασκευών & STEM με την ταξινόμια SOLO είναι μια πρόκληση και πρόσκληση για όλους μας.

Λέξεις κλειδιά: αξιολόγηση εκπαιδευτικής ρομποτικής, ταξινόμια SOLO, STEM, Scratch.

Καινοτομικές δράσεις στα πλαίσια του Πανελλήνιου Διαγωνισμού Εκπαιδευτικής Ρομποτικής / WRO-Hellas

I. Σομαλακίδης¹, Α. Λαδιάς²

ioannisomos@gmail.com, ladiastas@gmail.com

¹Πρόεδρος του WRO-Hellas, ²Δρ. Πληροφορικής

Ο Πανελλήνιος Διαγωνισμός Εκπαιδευτικής Ρομποτικής (ΠΔΕΡ) της ΜΚΟ WRO-Hellas είναι διαφορετικός από την ελληνική φάση της Ολυμπιάδας Εκπαιδευτικής Ρομποτικής (WRO) με σκοπό να αποτελέσει έναν εγχώριο διαγωνισμό εξοικείωσης των μέσω συμμετεχόντων με τα μεγάλης κλίμακας project ρομποτικής και STEM.

Ο ΠΔΕΡ αποτελεί ίσως **παγκόσμια πρωτοτυπία** γιατί έχει υιοθετήσει για την ανοικτή κατηγορία ως υλικό και λογισμικό το συνδυασμό του πακέτου εκπαιδευτικής ρομποτικής WeDo της Lego με το ελεύθερο λογισμικό Scratch του MIT, εξασφαλίζοντας έτσι την απλότητα στην ανάπτυξη που απαιτείται για τους μαθητές του Δημοτικού.

Η πρώτη καινοτομία που εφαρμόστηκε από το 2015, ήταν το Scratch να μην χρησιμοποιείται μόνο για τον έλεγχο των τουλάχιστον δύο αυτοματισμών της κατασκευής με το WeDo αλλά και για τον (απαιτητικό) **προγραμματισμό μιας on line προσομοίωσης** του ενός αυτοματισμού. Ο ΠΔΕΡ ως ζωντανός οργανισμός στα χρόνια που πέρασαν εξελισσόταν διαρκώς. Μια επόμενη καινοτομία ήταν η υιοθέτηση κατά την αξιολόγηση των έργων του **κωδικΟράματος** μιας αναπαράστασης του κώδικα Scratch, που αποδείχθηκε (μετά από έρευνα) η ευχρηστία του και ότι οι μαθητές κατανοούν τον κώδικα βλέποντας ταυτόχρονα το σύνολό του αλλά και τις επιμέρους λεπτομέρειές του.

Στα πλαίσια του διαγωνισμού βρίσκεται υπό ολοκλήρωση έρευνα για την δημιουργία **πλασιού αξιολόγησης του κώδικα του Scratch** (16 δημοσιεύσεις) ενώ ετοιμάζεται μια ευρύτερη έρευνα για την αξιολόγηση έργων ρομποτικής / STEM.

Η μαζική συμμετοχή στην ανοικτή κατηγορία του ΠΔΕΡ (περισσότερες από 300 ομάδες των 3-6 ατόμων σε κάθε διαγωνισμό μέχρι τώρα) εξασφάλισε μέχρι τώρα ένα ικανοποιητικό αριθμό **έργων ενός αποθετηρίου**, τα οποία χρησιμοποιούνται ως πηγή δεδομένων σε διπλωματικές εργασίες φοιτητών. Είναι χαρακτηριστική η πρόταση που προέκυψε από μια τελευταία διπλωματική που προτείνει την **αξιολόγηση του βαθμού καινοτομίας ενός αυτοματισμού** σε συνάρτηση με τον ανορθόδοξο τρόπο που χρησιμοποιείται ο αισθητήρας του. Επίσης ένα από τα ευρήματα της διπλωματικής ήταν η σύνδεση του είδους του αισθητήρα που χρησιμοποιούν οι μαθητές (κλίσης / απόστασης / μικρόφωνο) με την αναπτυξιακή τους ωριμότητα και με τον τρόπο που προγραμματίζουν (event driven / δομημένα).

Για τον επόμενο ΠΔΕΡ (2021) ως επιπλέον αισθητήρας (πέραν των αισθητήρων απόστασης και κλίσης και του μικροφώνου) θα είναι η χρήση web camera που θα λειτουργήσει για την **αναγνώρισης μοτίβων εικόνας**.

Τέλος ανοικτή πρόκληση είναι η μετάβαση σε ένα διαφορετικό τρόπο διοργάνωσης του ΠΔΕΡ προσαρμοσμένο στις απαιτήσεις της υγειονομικής κρίσης.

Λέξεις κλειδιά: Εκπαιδευτική ρομποτική, STEM, Scratch

Σχεδιασμός και ανάπτυξη ψηφιακού αποθετηρίου για εκπαιδευτικά παιχνίδια ρόλων με θέμα το περιβάλλον και την αειφορία και μέθοδος διαδικτυακής διεξαγωγής τους

Π. Καπούλας

karoulas@sch.gr

Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση

Τα παιχνίδια ρόλων θεωρούνται ως μια από τις πλέον αποτελεσματικές τεχνικές για την υλοποίηση προγραμμάτων στην Εκπαίδευση για το Περιβάλλον και την Αειφορία. Παρά το ότι ως διδακτική τεχνική έχουν ερευνηθεί σημαντικά και υπάρχει διαθέσιμος μεγάλος όγκος σχετικού εκπαιδευτικού υλικού στη διεθνή επιστημονική βιβλιογραφία και το διαδίκτυο, απουσιάζει μια τυποποιημένη προσέγγιση της οργάνωσης αυτού του υλικού, τόσο από πλευράς δεδομένων σε ένα ψηφιακό σύστημα αποθήκευσης, όσο και σε επίπεδο βημάτων διεξαγωγής των παιχνιδιών αυτών. Αυτή η έλλειψη δυσχεραίνει σημαντικά τη δυνατότητα συγκέντρωσης, αποθήκευσης, ανάκτησης και αναχρησιμοποίησης αυτού του εκπαιδευτικού υλικού, όπως και την αξιοποίησή του σε ψηφιακά περιβάλλοντα.

Με στόχο την αντιμετώπιση της παραπάνω έλλειψης, η παρούσα εργασία παρουσιάζει το σχεδιασμό και ανάπτυξη ενός ψηφιακού αποθετηρίου για την καταχώρηση, αποθήκευση, ανάκτηση και ενημέρωση δεδομένων παιχνιδιών ρόλων με θέμα το περιβάλλον και την αειφορία. Το αποθετήριο αυτό βασίζεται σε μια φορμαλιστική περιγραφή των δεδομένων που απαρτίζουν τα παιχνίδια ρόλων. Η ύπαρξη ενός τέτοιου αποθετηρίου παρέχει τη δυνατότητα εισαγωγής και αποθήκευσης παιχνιδιών ρόλων, την εύκολη αναζήτηση σε αυτό το υλικό και την επαναχρησιμοποίησή του, τόσο για αναπαραγωγή του, όσο και για εύκολη ανασύνθεση νέων παιχνιδιών ρόλων με βάση τους διαθέσιμους πόρους. Η εργασία προτείνει επίσης μια μέθοδο αξιοποίησης αυτού του ψηφιακού υλικού σε συστήματα διαχείρισης μάθησης για την ολοκληρωμένη διεξαγωγή παιχνιδιών ρόλων πάνω από το διαδίκτυο. Η προτεινόμενη μέθοδος επιτρέπει τον προσδιορισμό των αναγκαίων εκπαιδευτικών υπηρεσιών που θα πρέπει να παρέχει το σύστημα διαχείρισης μάθησης για να μπορεί να ανταποκριθεί στις ειδικές ανάγκες των παιχνιδιών ρόλων, το βαθμό και τρόπο ικανοποίησής τους από συστήματα τέτοιου είδους, καθώς και τα βήματα δόμησης του υλικού και της διδακτικής ροής ώστε να είναι επιτυχημένη η υλοποίηση του παιχνιδιού ρόλων με βάση το σενάριό του.

Συνολικά, ο στόχος της παρούσας εργασίας είναι η παροχή πόρων, μεθοδολογίας και τεχνικών προσεγγίσεων για τη μεταφορά μιας παραδοσιακά δια ζώσης διδακτικής μεθόδου όπως είναι το παιχνίδι ρόλων, από τη διδακτική αίθουσα στον ψηφιακό κόσμο και το διαδίκτυο.

Λέξεις κλειδιά: Εκπαίδευση για το περιβάλλον και την αειφορία, παιχνίδι ρόλων, βάσεις δεδομένων, συστήματα διαχείρισης μάθησης

Παράλληλη Συνεδρία 2

ΤΠΕ και εκπαίδευση 1

Μια ημι-πειραματική διερεύνηση της συμβολής της πρακτικής άσκησης στην εκμάθηση χρήσης λογισμικού από Βιντεοδιδασκαλίες

Β. Ραγάζου, Η. Καρασαββίδης

ragazou@uth.gr, ikaras@uth.gr

Παιδαγωγικό Τμήμα Προσχολικής Εκπαίδευσης, Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας

Οι βιντεοδιδασκαλίες λογισμικού αποτελούν ένα ισχυρό διδακτικό εργαλείο για την εκμάθηση εφαρμογών λογισμικού. Παρά την ευρεία χρήση αυτού του τύπου εκπαιδευτικών βίντεο, η αντίστοιχη εμπειρική έρευνα σχετικά με τις κατάλληλες σχεδιαστικές αρχές για εκμάθηση σύνθετων εφαρμογών λογισμικού είναι ιδιαίτερα περιορισμένη.

Ο κύριος στόχος της εκμάθησης λογισμικού είναι η απόκτηση διαδικαστικής γνώσης. Ως εκπαιδευτικά εργαλεία, οι βιντεοδιδασκαλίες παρέχουν οδηγίες για την υλοποίηση έργων μέσω λογισμικού. Σε επίπεδο σχεδιαστικών αρχών, υπάρχουν δυο γενικά θεωρητικά πλαίσια στη βιβλιογραφία, της Γνωστικής Θεωρίας Πολυμεσικής Μάθησης και της Μάθησης μέσω Παρατήρησης. Η σχεδιαστική αρχή της πρακτικής εξάσκησης χρησιμοποιείται στην επίδειξη διαδικασιών όταν οι αποδέκτες είναι κυρίως αρχάριοι.

Η πρακτική εξάσκηση συνιστά μια μέθοδο εκμάθησης δεξιοτήτων μέσω της παρατήρησης ενός μοντέλου και της συνακόλουθης εφαρμογής του. Θεωρείται ως ένα από τα κρισιμότερα συστατικά εφαρμογής της δηλωτικής γνώσης σε δραστηριότητες για την απόκτηση διαδικαστικής γνώσης. Ο σκοπός της πρακτικής εξάσκησης είναι διττός. Αφενός, εστιάζει στην καθοδήγηση των χρηστών για την ολοκλήρωση ενός έργου. Αφετέρου, υποστηρίζει τη μαθησιακή διαδικασία, παρέχοντας τα κατάλληλα εφόδια στους εκπαιδευόμενους στην υλοποίηση ασκήσεων και μελλοντικών έργων.

Η παρούσα εργασία μελετά την επίδραση της πρακτικής εξάσκησης στην εκμάθηση χρήσης λογισμικού διαμέσου βιντεοδιδασκαλιών. Παράλληλα, εξετάζεται η επίδραση της πρακτικής εξάσκησης στη γνωστική υπερφόρτωση, στην αυτό-αποτελεσματικότητα, στη ροή και στην παρώθηση.

Στην έρευνα συμμετείχαν 114 προπτυχιακοί σπουδαστές Τριτοβάθμιου Τμήματος Νοσηλευτικής περιφερειακού ΑΕΙ. Το πειραματικό ερευνητικό σχέδιο περιλάμβανε την πρακτική εξάσκηση ως παράγοντα μεταξύ υποκειμένων και την επίδοση σε τρεις διαφορετικές χρονικές στιγμές ως παράγοντα εντός υποκειμένων. Οι συμμετέχοντες παρακολούθησαν τρεις βιντεοδιδασκαλίες που κάλυπταν σύνθετες διαδικασίες ενός λογισμικού επεξεργασίας βίντεο και μετά το πέρας της κάθε μιας υλοποίησαν έργα δηλωτικής και διαδικαστικής γνώσης καθώς και έργα που εστίαζαν σε μεταφορά γνώσης.

Τα αποτελέσματα της ανάλυσης δείχνουν τη συμβολή της πρακτικής εξάσκησης ($d=0.87$) στη μάθηση με όρους επίδοσης. Επιπλέον, η πρακτική εξάσκηση λειτούργησε καταλυτικά στην ενίσχυση της αυτό-αποτελεσματικότητας ($d=0.71$), της ροής ($d=0.92$) και της παρώθησης ($d=0.83$) των συμμετεχόντων. Σε αντίθεση με την αρχική υπόθεση, η πρακτική εξάσκηση δεν επέφερε μείωση στην γνωστική υπερφόρτωση των συμμετεχόντων.

Λέξεις κλειδιά: Βιντεοδιδασκαλίες λογισμικού, επεξεργασία βίντεο, πρακτική, σχεδιαστικές αρχές βιντεοδιδασκαλιών, γνωστικός φόρτος, αυτό-αποτελεσματικότητα, παρώθηση, ροή

Βλέποντας μέσα και πίσω από τα πρακτικά των συνεδρίων της ΕΤΠΕ: μία υπολογιστική γλωσσική προσέγγιση

N. Μουράτογλου¹, A. Μπίκου², K. Μπίκος¹

mpnikola@edlit.auth.gr, mpikouav@frl.auth.gr, bikos@edlit.auth.gr

¹ Τμήμα Φιλοσοφίας και Παιδαγωγικής, Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης

² Δ.Π.Μ.Σ. Γαλλικής Γλώσσας και Φιλολογίας

Με την νέα Υπουργική Απόφαση (ΦΕΚ 2539/Β/24-6-2020) του Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων θεσπίστηκαν τα «Εργαστήρια Δεξιότητων» στην Πρωτοβάθμια και Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση. Στα εν λόγω εργαστήρια μπορούν να καλλιεργηθούν, μεταξύ άλλων, ποικίλα είδη γραμματισμού όπως ο πληροφορικός, ο ψηφιακός, ο τεχνολογικός και ο μιντιακός. Οι μαθητές και μαθήτριες μπορούν ακόμη να καλλιεργήσουν δεξιότητες που απαιτούν ειδικότερα και οι ψηφιακές ανθρωπιστικές επιστήμες. Παράλληλα, η ολοένα αυξανόμενη χρήση εργαλείων γλωσσικής τεχνολογίας με σκοπό την ανάλυση και την επεξεργασία λόγου, καθώς και η σχετική ερευνητική παραγωγή, έχουν διαμορφώσει ένα δυναμικό πεδίο έρευνας που συνδέεται, άλλοτε περισσότερο και άλλοτε λιγότερο, με την παιδαγωγική αξιοποίηση των Τεχνολογιών Πληροφορίας και Επικοινωνιών (ΤΠΕ) στην εκπαίδευση.

Στην παρούσα εργασία παρουσιάζονται τα πρώτα αποτελέσματα μελέτης που αφορά στην υπολογιστική γλωσσική ανάλυση 2607 εισηγήσεων των πρακτικών της ΕΤΠΕ. Ειδικότερα, η έρευνα προβαίνει στην ανάλυση των τίτλων των εισηγήσεων που έχουν συμπεριληφθεί στα 29 πρακτικά της ΕΤΠΕ που διοργανώθηκαν από το 1998 έως και το 2019. Η έρευνα αξιοποίησε τα εργαλεία κειμενικής ανάλυσης Voyant Tools προκειμένου να αντληθούν στοιχεία για το περιεχόμενο των γλωσσικών πόρων. Από τα αποτελέσματα της ανάλυσης προκύπτουν τα ειδικά θέματα και ερευνητικά ζητήματα στα οποία επικεντρώνεται η ερευνητική παραγωγή αναφορικά με τις Τεχνολογίες Πληροφορίας και Επικοινωνιών στην Εκπαίδευση, όπως αυτά αποτυπώνονται στα πρακτικά των συνεδρίων της ΕΤΠΕ. Παράλληλα, τα αποτελέσματα της ανάλυσης καταδεικνύουν τα ενδιαφέροντα των ερευνητών/τριών σε επιμέρους επιστημονικούς τομείς, όπως αυτά εξελίσσονται στον χρόνο.

Το συνολικό ερευνητικό εγχείρημα βρίσκεται σε εξέλιξη, ενώ οι νέοι επεξεργασμένοι ψηφιακοί γλωσσικοί πόροι θα ενταχθούν στο αποθετήριο Clarin-Απολλωνίς Α.Π.Θ. και θα είναι ανοικτοί και διαθέσιμοι σε ερευνητές και εκπαιδευτικούς που ενδιαφέρονται για την περαιτέρω αξιοποίησή τους. Τέλος, μελλοντικά εγχειρήματα που θα επέκτειναν και θα εμπλούτιζαν την παρούσα έρευνα, αποτελούν η γλωσσική ανάλυση των περιλήψεων, αλλά και η ανάλυση των κατεξοχήν σωμάτων κειμένων των εισηγήσεων. Κατ' αυτόν τον τρόπο είναι δυνατόν να επιτευχθεί μία βαθύτερη και ακριβέστερη αποτύπωση και ανάλυση των βασικών θεμάτων και ερευνητικών ζητημάτων που θα συμβάλλουν στην κατανόηση της εξέλιξης της ερευνητικής παραγωγής στην Ελλάδα.

Λέξεις κλειδιά: εργαλεία γλωσσικής επεξεργασίας, κειμενική ανάλυση, ψηφιακές ανθρωπιστικές επιστήμες.

Χαρτογράφηση προκλήσεων που αντιμετωπίζουν Εκπαιδευτικοί κατά τον Σχεδιασμό Σοβαρών Ψηφιακών Παιχνιδιών: Ευρήματα από ένα Σχεδιαστικό Πείραμα

Η. Καρασαββίδης

ikaras@uth.gr

Παιδαγωγικό Τμήμα Προσχολικής Εκπαίδευσης, Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας

Ο σχεδιασμός Σοβαρών Ψηφιακών Παιχνιδιών (ΣΨΠ) είναι διεπιστημονικός καθώς εμπλέκει ειδικούς από πολλά διαφορετικά πεδία. Παρόλο που ο επιτυχημένος σχεδιασμός ΣΨΠ απαιτεί τη συμμετοχή ειδικών και από την περιοχή των Επιστημών της Μάθησης, όπως π.χ. εκπαιδευτικούς, η συναφής δημοσιευμένη έρευνα παραμένει εξαιρετικά περιορισμένη. Ως επί το πλείστον, η προγενέστερη έρευνα που αφορά την υποστήριξη εκπαιδευτικών στον σχεδιασμό ΣΨΠ έχει εστιάσει είτε στην παροχή εννοιολογικών εργαλείων (π.χ. Kafai, Franke, Ching & Shih, 1998) είτε δομών υποστήριξης (π.χ. Marchiori et al., 2012). Η παρούσα εργασία συνεισφέρει στο πεδίο παρουσιάζοντας δεδομένα από ένα σχεδιαστικό πείραμα στο οποίο συμμετείχε βολικό δείγμα 27 προπτυχιακών φοιτητών. Οι συμμετέχοντες παρακολούθησαν μάθημα επιλογής που αφορούσε τον σχεδιασμό και ανάπτυξη ΣΨΠ. Οι φοιτητές εργάστηκαν σε ομάδες το κύριο παραδοτέο της κάθε μιας ήταν ο σχεδιασμός ενός ΣΨΠ.

Τα δεδομένα της παρούσας μελέτης έχουν αντληθεί από τον 4ο σχεδιαστικό κύκλο ο οποίος επιχείρησε να αντιμετωπίσει δυσλειτουργίες που είχαν εντοπιστεί σε προηγούμενους κύκλους. Εστιάζοντας στους αρχικούς σχεδιασμούς των ομάδων, η εργασία αυτή αποσκοπεί να απαντήσει στα ακόλουθα ερευνητικά ερωτήματα: (α) ποια είναι η ποιότητα των αρχικών σχεδιασμών; (β) ποιες είναι οι κυριότερες δυσκολίες που αντιμετώπισαν οι ομάδες κατά την εκπόνηση των σχεδιασμών αυτών;

Μετά την ολοκλήρωση του θεωρητικού μέρους του μαθήματος, η κάθε ομάδα συμπλήρωσε και υπέβαλε το έγγραφο σχεδιασμού (game design document) του ΣΨΠ που κατάρτισε. Οι αρχικοί αυτοί σχεδιασμοί καθώς και οι ομαδικές συνεντεύξεις που πραγματοποιήθηκαν στα πλαίσια της 1ης ανατροφοδότησης με κάθε ομάδα αποτελούν τα κύρια δεδομένα της μελέτης. Η ανάλυση δεδομένων περιλάμβανε ανάλυση εγγράφων, συνεντεύξεων και περιεχομένου.

Αναφορικά με το πρώτο ερώτημα, τα αποτελέσματα έδειξαν πως οι αρχικοί σχεδιασμοί ήταν εξαιρετικά ελλιπείς καθώς οι αποκλίσεις των σχεδιασμών από το ιδεατό σχεδιαστικό μοντέλο ήταν μεγάλες. Αναφορικά με το δεύτερο ερώτημα, η χαρτογράφηση των προβληματικών σημείων των σχεδιασμών ανέδειξε τρεις κύριες κατηγορίες προβλημάτων: (α) δομικά (π.χ. ανύπαρκτη εσωτερική ενσωμάτωση περιεχομένου στο παιχνίδι), (β) επιρροής (π.χ. όλοι οι αρχικοί σχεδιασμοί παρέπεμπαν σε εκπαιδευτικό λογισμικό συμπεριφοριστικού τύπου) και (γ) αντίληψης για τη μάθηση (οι σχεδιασμοί περιλάμβαναν παρουσίαση πληροφοριών και εξάσκηση αντί εξερεύνησης και επίλυσης προβλημάτων).

Λέξεις κλειδιά: Σοβαρό Ψηφιακό Παιχνίδι, Σχεδιασμός Ψηφιακού Παιχνιδιού, Εκπαιδευτικοί ως Σχεδιαστές Σοβαρών Ψηφιακών Παιχνιδιών, Δυσκολίες Σχεδιασμού Σοβαρού Ψηφιακού Παιχνιδιού, Σχεδιαστικό Πείραμα

Σχεδιασμός, εφαρμογή και αξιολόγηση ενός σύγχρονου εισαγωγικού μαθήματος για την Ηλεκτρονική Μάθηση: Πρώτη πιλοτική εφαρμογή

Σ. Βολίκα¹, Γ. Φεσάκης¹

psed17014@aegean.gr, gfesakis@rhodes.aegean.gr

¹ Τμήμα Επιστημών της Προσχολικής Αγωγής και του Εκπαιδευτικού Σχεδιασμού, Πανεπιστήμιο Αιγαίου

Το ζήτημα της παροχής εκπαίδευσης στο e-learning σε επίπεδο πανεπιστημιακής εκπαίδευσης είναι αρκετά σημαντικό δεδομένης της επέκτασης των εφαρμογών του και της αύξησης της σημασίας του στην οικονομία και την κοινωνία. Ειδικότερα, μαθήματα (courses) e-learning προσφέρονται τόσο σε προπτυχιακό, όσο και μεταπτυχιακό επίπεδο, στο πλαίσιο ολοκληρωμένων προγραμμάτων σπουδών, σε τμήματα επιστημών της Αγωγής και της εκπαίδευσης καθώς και σε τμήματα Πληροφορικής και ψηφιακών τεχνολογιών. Τα μαθήματα e-learning, εκτός από το γεγονός ότι εμφανίζουν μεταξύ τους διαφοροποιήσεις στο σχεδιασμό ανάλογα με το μαθητικό κοινό στο οποίο απευθύνονται, απαιτούν διαρκή ανανέωση ώστε να προσαρμόζονται και στις τρέχουσες τεχνολογικές εξελίξεις.

Στα πλαίσια του παρόντος άρθρου, μελετάται ο σχεδιασμός ενός σύγχρονου εισαγωγικού μαθήματος e-learning το οποίο απευθύνεται σε τελειόφοιτους φοιτητές εκπαιδευτικών τμημάτων καθώς και σε φοιτητές μεταπτυχιακών προγραμμάτων σχετικών με την ηλεκτρονική μάθηση ή γενικότερα με τις επιστήμες της Αγωγής και την αξιοποίηση της ψηφιακής τεχνολογίας. Αποτελεί εισαγωγή στις βασικές έννοιες, αρχές και μεθόδους του τομέα και επιδιώκει την ανάπτυξη της ικανότητας των φοιτητριών/των στο σχεδιασμό, την ανάπτυξη και τη διαχείριση ολοκληρωμένων υπηρεσιών ηλεκτρονικής μάθησης και ψηφιακού εκπαιδευτικού περιεχομένου με τρόπους συμβατούς με τα σύγχρονα παιδαγωγικά μοντέλα.

Για τον σχεδιασμό του μαθήματος αναλύθηκαν παρόμοια μαθήματα e-learning που προσφέρονται σε εκπαιδευτικά ιδρύματα στην Αμερική και την Ευρώπη, καθώς και σε πλατφόρμες (όπως Coursera, Edx, κ.ά.) και λήφθηκαν υπόψη διεθνή πρότυπα-standards που αφορούν το e-learning και τον εκπαιδευτικό σχεδιασμό. Το μάθημα σχεδιάστηκε και υλοποιήθηκε για πρώτη φορά το ακαδημαϊκό έτος 2018-2019 ενώ εφαρμόστηκε πιλοτικά, με σκοπό τη συλλογή δεδομένων για την αξιολόγηση και τη βελτίωσή του. Η αξιολόγηση του μαθήματος διεξήχθη μετά την ολοκλήρωση του μαθήματος, μέσω ερωτηματολογίου που διανεμήθηκε ηλεκτρονικά, σε δείγμα 35 μεταπτυχιακών φοιτητών και φοιτητριών του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών «Νέες Μορφές Εκπαίδευσης και Μάθησης». Τα αποτελέσματα που προέκυψαν από την αξιολόγηση του μαθήματος ήταν αρκετά θετικά και ενθαρρυντικά και τα δεδομένα που συλλέχθηκαν, συνέβαλλαν σημαντικά στον επανασχεδιασμό του μαθήματος και στη νέα, βελτιωμένη εκδοχή του.

Λέξεις κλειδιά: Ηλεκτρονική μάθηση, E-learning, Εκπαίδευση Εκπαιδευτικών

Προάγοντας την επιχειρηματική ετοιμότητα σε μαθητές γυμνασίου και λυκείου

Ι. Στάγιας^{1,2}, Μ. Σουργιαδάκη², Σ. Ρετάλης¹

jstagias@unipi.gr, retal@unipi.gr, msourgiad@sch.gr

¹ Τμήμα Ψηφιακών Συστημάτων, Πανεπιστήμιο Πειραιώς

² Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση

Η ένταξη της επιχειρηματικής εκπαίδευσης στο Γυμνάσιο και το Λύκειο απαιτεί την ύπαρξη μιας ευέλικτης, εξελικτικής και ελκυστικής για τους μαθητές διαδικασίας. Το περιεχόμενό της θα πρέπει να προσαρμόζεται στις προκλήσεις που δημιουργεί η ταχέως μεταβαλλόμενη παγκόσμια οικονομία, συμβάλλοντας αποτελεσματικά στην καλλιέργεια πολλαπλών δεξιοτήτων των μαθητών που ενδεχομένως στο μέλλον θα αποτελέσουν δημιουργικοί επιχειρηματίες. Αν και είναι ευρέως αποδεκτό, κυρίως από το National Content Standards for Entrepreneurship Education και το European Entrepreneurship Competences Framework, ότι η επιχειρηματική ετοιμότητα είναι η αφετηρία κάθε επιχειρηματικής προσπάθειας, υπάρχει έλλειμμα σε έρευνες ή αναφορές για μεθόδους και τεχνικές ανάπτυξής της, ιδιαίτερα σε μαθητές δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, που να λαμβάνουν υπόψη τις ιδιαιτερότητες και τους περιορισμούς της σχολικής εκπαίδευσης και να έχουν εφαρμοστεί με επιτυχία στη σχολική πράξη.

Η προτεινόμενη τεχνολογικά υποστηριζόμενη διδακτική προσέγγιση προάγει την ανάπτυξη της επιχειρηματικής ετοιμότητας και παρέχει τη δυνατότητα κάλυψης γνωστικών κενών σε επιχειρηματικά θέματα, ακολουθώντας εναλλακτικά διδακτικά σενάρια, κατάλληλα διαμορφωμένα για ομαδοσυνεργατική μάθηση μέσω επίλυσης προβλήματος. Η μέτρησή της επιχειρηματικής ετοιμότητας με τη χρήση ερωτηματολογίου στην αρχή, καθορίζει τη σύνθεση των ομάδων εργασίας των μαθητών και το βαθμό αυτονομίας τους ως προς τον τρόπο προσπέλασης και αξιοποίησης του εκπαιδευτικού υλικού και πραγματοποίηση μαθησιακών δραστηριοτήτων. Για την υποστήριξη των μαθησιακών δραστηριοτήτων, την παροχή του εκπαιδευτικού υλικού, την πληροφόρηση κατά τη διάρκεια της υλοποίησης του σεναρίου, την επικοινωνία και ασύγχρονη συνεργασία μεταξύ μαθητών μεταξύ τους και μεταξύ εκπαιδευτικού και μαθητών αξιοποιείται ένα διαδικτυακό περιβάλλον διαχείρισης μάθησης (LMS/VLE) που βασίστηκε στην open source πλατφόρμα Moodle.

Η προτεινόμενη προσέγγιση δοκιμάστηκε σε μια μελέτη περίπτωσης που συμμετείχαν 168 μαθητές ηλικίας 14-16 ετών (μέση τιμή $M=15$), δύο (2) τμημάτων της Γ' τάξης ενός Γυμνασίου και πέντε (5) τμημάτων της Α' τάξης ενός Γενικού Λυκείου. Η έρευνα απέδειξε ότι η διδακτική προσέγγιση συνέβαλε ουσιαστικά στη βελτίωση της επιχειρηματικής ετοιμότητας των μαθητών των σχολείων που συμμετείχαν στη μελέτη περίπτωσης, ανεξάρτητα από τις επιχειρηματικές γνώσεις και δεξιότητες που διέθεταν στην αρχή.

Λέξεις κλειδιά: Επιχειρηματική ετοιμότητα, Αναγνώριση επιχειρηματικών ευκαιριών, Διδακτική προσέγγιση, LMS

Παράλληλη Συνεδρία 3

Πρακτικές Covid-19 1

Η επικοινωνία με τους γονείς στο πλαίσιο της εξ' αποστάσεως εκπαίδευσης στην εποχή της πανδημίας Covid-19. Η περίπτωση του Δημοτικού Σχολείου.

Δημήτρης Ράμμος¹, Θαρρενός Μπράτιτσης²

dimrammos@yahoo.gr, bratitsis@uowm.gr

¹Εκπαιδευτικός Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης ΠΕ70, Υπ. Διδάκτορας, Παν. Δυτ. Μακεδονίας

²Αναπληρωτής Καθηγητής, Παιδαγωγικό Τμήμα Νηπιαγωγών, Παν. Δυτικής Μακεδονίας

Η πρωτόγνωρη συγκυρία του καθολικού κλεισίματος των σχολικών μονάδων της χώρας εξαιτίας των μέτρων πρόληψης κατά της εξάπλωσης του ιού Covid -19 δημιούργησε την ανάγκη οργάνωσης εξ' αποστάσεως διδασκαλίας σε όλους τους μαθητές όλων των βαθμίδων του ελληνικού εκπαιδευτικού συστήματος. Η οργάνωση της εξ' αποστάσεως εκπαίδευσης έγινε σε πολύ μικρό χρονικό διάστημα και χωρίς τις ενδεδειγμένες προϋποθέσεις σε επίπεδο επιμόρφωσης του διδακτικού προσωπικού, αναβάθμισης των ψηφιακών πλατφόρμων και ελέγχου της υλικοτεχνικής υποδομής και των ψηφιακών γνώσεων εκπαιδευτικών, γονέων και παιδιών.

Η εξ αποστάσεως εκπαίδευση είχε τη σύγχρονη και την ασύγχρονη μορφή της. Στην πρώτη περίπτωση οι εκπαιδευτικοί απέστειλαν ή αναρτούσαν πληροφορίες και εκπαιδευτικό υλικό το οποίο οι μαθητές και οι γονείς μπορούσαν να δουν και να επεξεργαστούν στον χρόνο που οι ίδιοι επιθυμούσαν. Στη δεύτερη περίπτωση, με τη μορφή της τηλεεκπαίδευσης, οι εκπαιδευτικοί υλοποίησαν μαθήματα σε πραγματικό χρόνο, αξιοποιώντας την πλατφόρμα Sisco Webex σε συνεργασία με το Υπουργείο Παιδείας και Θρησκευμάτων.

Και στις δύο της μορφές, η υλοποίηση της εξ αποστάσεως εκπαίδευσης ανέδειξε μια σειρά καίριων και κρίσιμων ζητημάτων σε επίπεδο τεχνικών προδιαγραφών, επικοινωνίας με τους γονείς και τα παιδιά και περιεχομένου της ψηφιακής διδασκαλίας.

Η συγκεκριμένη παρουσίαση θα επικεντρωθεί στο δεύτερο ζήτημα, αυτό της επικοινωνίας του ΥΠΕΠΘ, των σχολικών μονάδων και των εκπαιδευτικών με τους γονείς και τα παιδιά καθ' όλη τη διάρκεια της παροχής εξ' αποστάσεως διδασκαλίας.

Στην προσπάθεια να αναλυθούν όλες οι πτυχές του θέματος, θα γίνει, αρχικά, μια συνοπτική καταγραφή της επικοινωνίας του ΥΠΕΠΘ με τα παιδιά, τις σχολικές μονάδες και τους ίδιους τους γονείς, όπως αυτή εκφράστηκε με τις διάφορες ανακοινώσεις, εγκυκλίους κλπ.

Εν συνεχεία θα δοθούν συγκριτικά παραδείγματα καταγεγραμμένων μορφών επικοινωνίας σε επίπεδο τάξης σε συνδυασμό με την αξιολόγησή τους από τους ίδιους τους γονείς.

Παράλληλα, θα παρουσιαστούν προβληματισμοί σχετικά με την στρατηγική που πρέπει να ακολουθείται από κάθε σχολική μονάδα ώστε να αίρονται οι διαφοροποιήσεις οι οποίες παρατηρούνται μεταξύ του διδακτικού προσωπικού σε επικοινωνιακό επίπεδο και επίπεδο τεχνικών γνώσεων.

Λέξεις κλειδιά: Επικοινωνία, ηλεκτρονική αλληλογραφία, εξ αποστάσεως εκπαίδευση, συνευθύνη γονέων

Διαπιστώσεις και προτάσεις για ένα πληθοποριστικό μοντέλο Εκπαιδευτικής Διαχείρισης ψηφιακών εργαλείων στην covid 19 εποχή

Μαρία Ξέστερνου

xesternoum@gmail.com

Επικ. καθηγήτρια τμήματος Φιλολογίας Πανεπιστήμιο Πελοποννήσου

Η αιφνίδια αλλαγή της εκπαιδευτικής πρακτικής «στην εποχή του κορωνοϊού» ανέδειξε στην ομάδα των φιλολόγων τις βασικές ελλείψεις και αμφιλεγόμενες αντιλήψεις για το ρόλο των νέων τεχνολογιών στην εκπαίδευση ενώ παράλληλα, μετέτρεψε φιλότιμα την εκπαιδευτική ανάγκη σε ενεργό διαδικτυακή διδασκαλία. Η καταγραφή καλών πρακτικών κατά την τρίμηνη εκπαιδευτική εξ αποστάσεως διαδικασία, η συλλογή βασικών θεματικών ερωτημάτων που διατυπώθηκαν από εκπαιδευτικούς με αφορμή την εκπαιδευτική πράξη, οι πρώτες εντυπώσεις και διαπιστώσεις από την πρόσφατη εμπειρία κρίνονται ουσιώδους σημασίας για την χάραξη του μέλλοντος.

Η πρόταση μας να δημιουργηθεί μία πληθοποριστική επιστημονικά υποστηριζόμενη συνεργατική πλατφόρμα που θα αξιοποιεί την εμπειρία των πληθοποριστών της για να «απαντά» σε αναζητήσεις κατάλληλων ψηφιακών εργαλείων, επιλογών γνωστικού περιεχομένου και μεθοδολογιών μαθησιακής πρακτικής. Στην εισήγηση θα αναδειχθεί η χρησιμότητα μίας τέτοιας πληθοποριστικής πρότασης τόσο σε θεωρητικό πλαίσιο όσο και στην πρακτική διάσταση κριτηρίων σχεδιασμού.

Λέξεις κλειδιά: Πολυπληθωρισμός, ψηφιακά εργαλεία, εκπαίδευση

Επείγουσα Διαδικτυακή Διδασκαλία στην Τριτοβάθμια Εκπαίδευση: Αποτίμηση απόψεων προπτυχιακών φοιτητών/τριών του Π.Τ.Δ.Ε. Πανεπιστημίου Αιγαίου

Δ. Σπανός¹, Α. Κώστας², Α. Σοφός³

spanosdm@aegean.gr, apkostas@aegean.gr, Isofos@aegean.gr

¹ Εκπαιδευτικός ΠΕ86, PhD, MEd

² Μέλος ΕΔΙΠ Πανεπιστημίου Αιγαίου

³ Καθηγητής ΠΤΔΕ Πανεπιστημίου Αιγαίου

Όπως όλα τα ακαδημαϊκά ιδρύματα της χώρας, έτσι και το Παιδαγωγικό Τμήμα Δημοτικής Εκπαίδευσης του Πανεπιστημίου Αιγαίου που εδρεύει στη Ρόδο, κατέβαλε προσπάθεια προκειμένου να πραγματοποιηθούν τα μαθήματα διαδικτυακά και να μην χαθεί το εξάμηνο, κατά την διάρκεια της πανδημίας του COVID-19. Αυτή η προσπάθεια αξιολογήθηκε μέσω ενός ηλεκτρονικού ερωτηματολογίου, το οποίο συμπληρώθηκε από τους φοιτητές και τις φοιτήτριες του Τμήματος.

Στόχος μεταξύ άλλων ήταν να κατανοήσουμε καλύτερα τα πλεονεκτήματα και τα μειονεκτήματα της προσέγγισης που ακολουθήσαμε, να διαπιστώσουμε κατά πόσο θεωρούν οι φοιτητές και οι φοιτήτριες του Τμήματός ότι ήταν χρήσιμη η προσπάθειά και τα διαδικτυακά μαθήματα που προσφέρθηκαν και να κατανοήσουμε με ποιόν τρόπο εργάστηκαν στο πλαίσιο της εξ αποστάσεως διδασκαλίας την περίοδο της πανδημίας.

Το ερωτηματολόγιο απαντήθηκε ανώνυμα από 271 προπτυχιακούς φοιτητές/τριες του Τμήματος και στη συγκεκριμένη εισήγηση παρουσιάζονται τα αποτελέσματα από την ανάλυση των απαντήσεων. Η ανάλυση, μεταξύ άλλων, έδειξε πως οι φοιτητές/τριες συνδέονταν στα μαθήματα κυρίως από φορητό υπολογιστή μέσω σύνδεσης Wi-Fi, συμμετείχαν περισσότερο στα εξ αποστάσεως μαθήματα σε σύγκριση με τα «παραδοσιακά» δια ζώσης, δεν αντιμετώπισαν ιδιαίτερες δυσκολίες κατά τη διάρκεια της όλης διαδικασίας, ενώ φάνηκε να συγκλίνουν στην άποψη πως τα πανεπιστημιακά μαθήματα θα πρέπει να ακολουθήσουν το Μεικτό Μοντέλο, δηλαδή συνδυασμός δια ζώσης και εξ αποστάσεως διδασκαλιών.

Λέξεις κλειδιά: Εξ αποστάσεως εκπαίδευση, απόψεις/στάσεις φοιτητών/τριών

Εφαρμόζοντας την πλατφόρμα G Suite for Education στην εποχή του Covid - 19, εμπειρίες και βιώματα

Σ. Πουλιώτη^{1,2}, Ι. Χ. Λαμπρόπουλος^{3,4}

soulioti@gmail.com, johnis08@yahoo.gr

¹ Παιδαγωγικό Τμήμα Νηπιαγωγών, Πανεπιστήμιο Δυτικής Μακεδονίας, Οικονομικών Επιστημών ΠΑ.ΜΑΚ.

³ Υποψήφιος διδάκτορας Πανεπιστημίου Πατρών, τμήμα Διοίκησης Επιχειρήσεων

⁴ Υποψήφιος διδάκτορας Πανεπιστημίου Πατρών, τμήμα Ιατρικής

Η πανδημία του Covid-19 έχει επηρεάσει και συνεχίζει να επιδρά στην καθημερινότητα όλων παγκοσμίως. Η εκπαίδευση δεν ήταν δυνατόν να μείνει ανεπηρέαστη. Το κλείσιμο των σχολικών μονάδων και γενικότερα κάθε εκπαιδευτικής δομής δημιούργησε αρκετά προβλήματα στην εκπαίδευση μαθητών, φοιτητών και σπουδαστών. Τα προβλήματα αυτά προσπάθησε να λύσει η εξ αποστάσεως εκπαίδευση. Στη χώρα μας η τηλεκπαίδευση δεν είναι ευρέως διαδεδομένη, ειδικά στις τυπικές δομές μάθησης. Η πανδημία μας βρήκε σχετικά απροετοίμαστους. Παρόλα αυτά έγιναν αρκετές σημαντικές προσπάθειες από διάφορες εκπαιδευτικές δομές ώστε να γίνει η μετάβαση από την διαζώσης στην εξ αποστάσεως εκπαίδευση όσο πιο ομαλά και αποτελεσματικά γίνεται. Μία από αυτές τις πρακτικές περιγράφεται στη συγκεκριμένη εργασία.

Σκοπός της παρούσας εργασίας είναι να καταγράψουμε την εμπειρία μας ως συντονιστές της εξ αποστάσεως εκπαίδευσης στο ΙΕΚ ΟΑΕΔ Λάρισας με την ελπίδα να αποτελέσει μία καλή εκπαιδευτική πρακτική. Ταυτόχρονα επιχειρήσαμε μία έρευνα ικανοποίησης των σπουδαστών σχετικά με τη διαδικασία της τηλεκπαίδευσης. Βάσει των οδηγιών που ελήφθησαν από τη Διοίκηση του ΟΑΕΔ και τον Υπεύθυνο Εκπαιδευτή της Google έπρεπε να εκπαιδύσουμε με τη σειρά μας τους εκπαιδευτικούς του οργανισμού τόσο για τη σύγχρονη (meet.google) όσο και την ασύγχρονη (classroom) εκπαίδευση προκειμένου άμεσα οι σπουδαστές να ξεκινήσουν τα μαθήματα. Το συντονιστικό μέρος της εξ' αποστάσεως εκπαίδευσης περιελάμβανε την πλήρη παρακολούθηση (δημιουργία κωδικών, δημιουργία ηλεκτρονικών αιθουσών, υλοποίηση μαθημάτων, ανάρτηση σημειώσεων κ.α.) των 2 μεθόδων διδασκαλίας. Προκειμένου οι εκπαιδευτικοί και οι σπουδαστές να ανταποκριθούν άμεσα στις διαδικασίες έναρξης της εξ' αποστάσεως εκπαίδευσης σχεδιάσαμε ένα εγχειρίδιο χρήσης με τα ακριβή βήματα που αφορούσαν τους εκπαιδευτικούς και ένα εγχειρίδιο χρήσης που αφορούσε τους σπουδαστές με προαιρετικές ηλεκτρονικές σύγχρονες παρουσιάσεις των βημάτων για τη λειτουργία της πλατφόρμας G Suite for Education.

Στην έρευνα ικανοποίησης σχετικά με τη διαδικασία της τηλεκπαίδευσης απάντησαν 18 σπουδαστές διαφορετικών ειδικοτήτων σε 3 ερωτήματα της κλίμακας Likert, τα οποία συνοδεύονταν και με ανοιχτές απαντήσεις για σχόλια των σπουδαστών και αφορούσαν τόσο στη σύγχρονη όσο και στην ασύγχρονη τηλεκπαίδευση μέσω της πλατφόρμας G Suite for Education. Από την ανάλυση των αποτελεσμάτων προέκυψε ότι στο 61,1% των σπουδαστών άρεσε πάρα πολύ η νέα μορφή εκπαιδευτικής διαδικασίας, το 27,8% απάντησε ότι τους άρεσε πάρα πολύ η σύγχρονη τηλεκπαίδευση, ενώ το 55,6% θεώρησε καλύτερη την μορφή της ασύγχρονης τηλεκπαίδευσης.

Λέξεις κλειδιά: Τηλεκπαίδευση, Covid - 19, Σύγχρονη εκπαίδευση, Ασύγχρονη εκπαίδευση

Διερεύνηση του Τεχνολογικού Άγχους και της Εργασιακής Εξουθένωσης των Εκπαιδευτικών την περίοδο της πανδημίας COVID-19

Γ. Κουτρομάνος¹, Ε. Μαυροματίδου¹

koutro@primedu.uoa.gr, elenimavroma@primedu.uoa.gr

¹ Παιδαγωγικό Τμήμα Δημοτικής Εκπαίδευσης, Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών

Η πανδημία του COVID-19 έχει προκαλέσει μία παγκόσμια υγειονομική κρίση, επιφέροντας παράλληλα σημαντικές μεταβολές στην υλοποίηση της εκπαίδευσης και εγείροντας άνευ προηγουμένου προκλήσεις. Στο πλαίσιο της αναγκαιότητας για κοινωνική αποστασιοποίηση και του συνεπαγόμενου κλεισίματος των εκπαιδευτικών ιδρυμάτων, ο παραδοσιακός - «πρόσωπο με πρόσωπο» - τρόπος διδασκαλίας αντικαταστάθηκε αιφνίδια από εξ αποστάσεως μορφές διδασκαλίας, οδηγώντας σε μία νέα εκπαιδευτική «κανονικότητα» δίχως να προϋπάρχει η σχετική ετοιμότητα. Πρόσφατα ερευνητικά δεδομένα έχουν δείξει ότι οι αλλαγές αυτές είχαν σημαντικό αντίκτυπο στην ψυχική και σωματική υγεία φοιτητών και εκπαιδευτικών, καθώς έχουν συνδεθεί με την εμφάνιση συμπτωμάτων άγχους και άλλων ψυχικών προβλημάτων.

Σκοπός της παρούσας έρευνας ήταν να εξετάσει τη σχέση του τεχνολογικού άγχους των εκπαιδευτικών κατά τη διάρκεια της πανδημίας του COVID-19 (Μάρτιος-Μάιος 2020) με την επαγγελματική εξουθένωσή τους, καθώς και με την πρόθεσή τους να συνεχίσουν την «εξ αποστάσεως εκπαίδευση». Η έρευνα διεξήχθη την περίοδο Ιουνίου-Σεπτεμβρίου 2020 και συμμετείχαν σε αυτή 132 εκπαιδευτικοί πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης. Τα δεδομένα συλλέχθηκαν με on-line ερωτηματολόγιο που μετρούσε το τεχνολογικό άγχος μέσω πέντε παραγόντων (υπερφόρτωση, $\alpha=0,900$, εισβολή, $\alpha=0,885$, πολυπλοκότητα, $\alpha=0,935$, ανασφάλεια, $\alpha=0,802$, αβεβαιότητα, $\alpha=0,871$), την επαγγελματική εξουθένωση ($\alpha=0,954$) και την πρόθεση των εκπαιδευτικών ($\alpha=0,879$). Τα αποτελέσματα έδειξαν ότι οι εκπαιδευτικοί του δείγματος βίωσαν σε σχετικά μεγάλο βαθμό τεχνολογική υπερφόρτωση, εισβολή και αβεβαιότητα, ενώ σε σχετικά μικρότερο βαθμό τεχνολογική πολυπλοκότητα και ανασφάλεια. Παρά το τεχνολογικό άγχος, οι εκπαιδευτικοί δήλωσαν μέτρια επίπεδα επαγγελματικής εξουθένωσης. Επίσης, αυτοί προτίθενται σε σχετικά μεγάλο βαθμό να συνεχίσουν την «εξ αποστάσεως εκπαίδευση». Επιπρόσθετα, διαπιστώθηκε θετική και μεγάλη συσχέτιση ανάμεσα στην επαγγελματική εξουθένωση και στους πέντε παράγοντες τεχνολογικού άγχους. Η πρόθεση είχε αρνητική και μικρή συσχέτιση με την επαγγελματική εξουθένωση, καθώς και με την τεχνολογική πολυπλοκότητα, ανασφάλεια και αβεβαιότητα. Τα αποτελέσματα αυτά, αν και προέρχονται από βολικό και σχετικά τεχνολογικά εξοικειωμένο δείγμα, θα μπορούσαν να έχουν εφαρμογή στον σχεδιασμό μελλοντικών δράσεων για την αξιοποίηση της σύγχρονης και ασύγχρονης εξ αποστάσεως εκπαίδευσης από τους εκπαιδευτικούς.

Λέξεις κλειδιά: Πανδημία COVID-19, Επαγγελματική Εξουθένωση, Τεχνολογικό Άγχος, Πρόθεση

Παράλληλη Συνεδρία 4

ΤΠΕ και εκπαίδευση 2

Έν-τεχνες προσεγγίσεις στη Διδακτική Πράξη. Μεικτό μοντέλο επαγγελματικής ανάπτυξης εκπαιδευτικών του 6^{ου} ΠΕ.Κ.Ε.Σ. Αττικής.

Μ. Καλαματιανού^{1,2}, Κ. Μέλλιου^{1,3}, Π. Φατσέας^{1,4}

gmak33@hotmail.com, mellkell94@gmail.com, panfatseas@yahoo.com

¹Συντονιστής Εκπαιδευτικού Έργου, 6^ο ΠΕ.Κ.Ε.Σ. Αττικής, ² ΠΕ70, ³ΠΕ60, ⁴ΠΕ89

Τα τελευταία χρόνια η εκπαιδευτική αξιοποίηση των έργων τέχνης, υποβοηθούμενη από ψηφιακές πλατφόρμες πολιτιστικού περιεχομένου και από ανοιχτά ψηφιακά εργαλεία καλλιτεχνικής δημιουργίας, αποτελούν ένα δυναμικό πεδίο που συγκεντρώνει το αυξανόμενο ενδιαφέρον των εκπαιδευτικών και πρωτοστατεί ως θεματολογία στον σχεδιασμό επιμορφωτικών προγραμμάτων. Συγχρόνως, τα περισσότερα πλέον προγράμματα επαγγελματικής ανάπτυξης εκπαιδευτικών παρέχονται με μεικτού τύπου μοντέλα, διά ζώσης και εξ αποστάσεως παρεχόμενης εκπαίδευσης, εξυπηρετώντας αφενός ποικίλες επιμορφωτικές ανάγκες και αξιοποιώντας αφετέρου ολοένα και περισσότερο τις ΤΠΕ με τη μορφή ανοικτών ψηφιακών πόρων και πλατφορμών διαχείρισης εξ αποστάσεως ηλεκτρονικής μάθησης.

Με τον τίτλο «Έντεχνες προσεγγίσεις στην Διδακτική Πράξη» και υπό την αιγίδα του 6ου ΠΕ.Κ.Ε.Σ. Αττικής, προσφέρθηκε σε εκπαιδευτικούς όλων των βαθμίδων της Διεύθυνσης Πειραιά, τα δύο προηγούμενα διδακτικά έτη 2018-2019 και 2019-2020, επιμορφωτικό πρόγραμμα διάρκειας πενήντα δύο (52) ωρών, το οποίο υλοποιήθηκε στο πλαίσιο των αρχών της συνδυαστικής μάθησης (blended learning), περιλαμβάνοντας βιωματικά δια ζώσης εργαστήρια αλλά και συνεδρίες ασύγχρονης εξ αποστάσεως εκπαίδευσης. Σκοπός του προγράμματος ήταν η αξιοποίηση των έργων τέχνης στην εκπαιδευτική διαδικασία με τη βοήθεια των ΤΠΕ. Κατά τη διάρκεια του προγράμματος οι επιμορφούμενοι γνώρισαν τις βασικές αρχές και τις ρουτίνες σκέψης (Thinking Routines) του μοντέλου παρατήρησης έργων τέχνης του Έντεχνου Συλλογισμού (Artful Thinking) και τις αξιοποίησαν κατά τη δημιουργία εκπαιδευτικών δραστηριοτήτων και σεναρίων. Συγχρόνως ήρθαν σε επαφή με αυθεντικά έργα τέχνης και μορφές οπτικών τεχνών μέσα από ψηφιακές πλατφόρμες και αποθετήρια πολιτιστικού υλικού ή περιβάλλοντα τρισδιάστατης εικονικής περιήγησης, για τα οποία ανέπτυξαν δεξιότητες πλοήγησης, αναζήτησης και αξιοποίησης του ψηφιακού υλικού και των μαθησιακών αντικειμένων που περιλάμβαναν. Μέρος του προγράμματος περιλάμβανε και την εξοικείωση των συμμετεχόντων με ανοιχτά εργαλεία κατασκευής ψηφιακών κόμικς και καλλιτεχνικής έκφρασης, την γνωριμία με την ιστορία των κόμικς και την ένταξή τους στην εκπαιδευτική διαδικασία. Στη διάρκεια του προγράμματος οι επιμορφούμενοι υποστηρίζονταν από πλατφόρμα διαχείρισης μάθησης Moodle, στην οποία αναρτιόνταν το επιμορφωτικό υλικό και υπέβαλαν τις εργασίες τους.

Από την ανάλυση των αποτελεσμάτων της αξιολόγησης, προέκυψε ότι η πλειονότητα των εκπαιδευτικών αξιολόγησε θετικά την ποιότητα του περιεχομένου και του υποστηρικτικού υλικού του προγράμματος, την ευχρηστία της ψηφιακής πλατφόρμας υποστήριξης της μάθησης, την προστιθέμενη αξία των ψηφιακών περιβαλλόντων στο σχεδιασμό διδακτικών δραστηριοτήτων με αξιοποίηση των έργων τέχνης στην εκπαιδευτική διαδικασία και την αποτελεσματικότητα του μεικτού μοντέλου επιμορφωτικών προγραμμάτων.

Λέξεις κλειδιά: μεικτό μοντέλο επιμόρφωσης εκπαιδευτικών, πλατφόρμα διαχείρισης εξ αποστάσεως μάθησης, Artful Thinking, έργα τέχνης στην εκπαιδευτική διαδικασία, ψηφιακά αποθετήρια πολιτιστικού υλικού, κόμικς

Η χρήση του Padlet στη σύγχρονη, ασύγχρονη και δια ζώσης διδασκαλία της δεξιότητας γραφής της Αγγλικής γλώσσας στην Πρωτοβάθμια Εκπαίδευση: αύξηση του ενδιαφέροντος και της συμμετοχής των μαθητών

M. Ρόντου

mariarontou720@hotmail.com.

εκπαιδευτικός Αγγλικής,

Πανεπιστήμιο Πελοποννήσου, Τμήμα Πολιτικών Επιστημών και Διεθνών Σχέσεων

Σύμφωνα με τον Swain (2000), ο συνεργατικός διάλογος αυξάνει το ενδιαφέρον των μαθητών και βελτιώνει τις γνώσεις τους μέσω της χρήσης της γλώσσας μέσα σε μια ομάδα. Η συνεργατική γραφή επίσης αυξάνει την ποιότητα της γραφής στην ξένη γλώσσα (Lin and Maarof (2013). Με τη χρήση των Νέων Τεχνολογιών το ενδιαφέρον των μαθητών αλλά και η μεταξύ τους συνεργασία μπορούν να αυξηθούν. Η έρευνα έχει δείξει ότι η χρήση του padlet στη διδασκαλία των Αγγλικών ως δεύτερης γλώσσας αυξάνει τη συμμετοχή των μαθητών στο μάθημα, μειώνει το άγχος τους, ενθαρρύνει τη συνεργασία μεταξύ μαθητών αλλά και των μαθητών με τον εκπαιδευτικό και βελτιώνει την ακρίβεια των μαθητών μέσω της συνεργασίας με συνομηλίκους (Rashid, Yunus, and Wahī 2019). Οι μαθητές μπορούν να εκφράσουν τις απόψεις τους γραπτώς και να συνεργαστούν είτε μέσα στην τάξη είτε εκτός τάξης μέσω της χρήσης διαδικτυακών εργαλείων όπως το padlet.

Η παρούσα εργασία παρουσιάζει την ανάγκη για χρήση των διαδικτυακών εργαλείων στη σύγχρονη και ασύγχρονη διδασκαλία που προέκυψε κατά τη διάρκεια της καραντίνας. Παρουσιάζει διαδικτυακά εργαλεία όπως το padlet της google και το linoit που χρησιμοποίησα με μαθητές Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης για να ενθαρρύνω τους μαθητές μου να εκφραστούν και να επικοινωνήσουν γραπτώς στην Αγγλική γλώσσα κατά τη διάρκεια της πανδημίας αλλά και μετά το τέλος της δια ζώσης διδασκαλία. Παρουσιάζονται οι δυνατότητες του κάθε εργαλείου μέσω παραδειγμάτων από τη διδασκαλία μου και συγκρίνονται τα εργαλεία μεταξύ τους. Η εργασία υποστηρίζει ότι αυξήθηκε η συμμετοχή των μαθητών στο μάθημα των Αγγλικών κατά τη σύγχρονη αλλά και ασύγχρονη διδασκαλία. Τέλος, υποστηρίζεται ότι το padlet θα μπορούσε να χρησιμοποιηθεί στη Δευτεροβάθμια αλλά και την Τριτοβάθμια Εκπαίδευση για τη συνεργατική συγγραφή εργασιών στην Αγγλική γλώσσα.

Λέξεις-κλειδιά: padlet, διδασκαλία γραφής, Αγγλική γλώσσα, σύγχρονη και ασύγχρονη διδασκαλία

«Δύο εφαρμοσμένα παραδείγματα STEM διδασκαλίας στη Φυσική Αγωγή μέσα από λογισμικά ψηφιακής αφήγησης»

Δρ. Λαμπάκη Ολυμπία¹, ΦΑ

olylampaki@gmail.com

¹Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση

Η αξιοποίηση λογισμικών ψηφιακής αφήγησης συμβάλλει στην παρακίνηση των μαθητών/τριων Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης για συμμετοχή στο μάθημα της Φυσικής Αγωγής (Φ.Α.) Παράλληλα, μέσω της διαθεματικότητας, η διδακτική αντικειμένων που άπτονται σε επιστημονικά πεδία, παραδοσιακά δυσνόητα για τους μαθητές, όπως είναι η φυσική και τα μαθηματικά, η λογοτεχνία και η γλώσσα, μεγιστοποιεί τα μαθησιακά αποτελέσματα σε επίπεδο δεξιοτήτων, σε όλους τους τομείς, κύρια στον γνωστικό, ενισχύοντας την κριτική σκέψη, την ικανότητα σύνθεσης και τη δημιουργικότητα. Τα συγκεκριμένα παραδείγματα διαθεματικών διδασκαλιών με τη χρήση των Τ.Π.Ε. αναπτύχθηκαν στα πλαίσια του ευρωπαϊκού προγράμματος Erasmus KA229 “ART CREATIVITY CODING- FULL STEAM AHEAD!” και ενσωματώθηκαν λειτουργικά στην τυπική λειτουργία του σχολείου. α) Το πρώτο υλικό που παρήχθη με τη χρήση του [storyjumper](#) για τη διδασκαλία των [βασικών κινητικών δεξιοτήτων](#) στο μάθημα της Φ.Α. εφαρμόστηκε δια ζώσης σε μαθητές/τριες δημοτικού σχολείου του εξωτερικού, μεταξύ των οποίων μάλιστα υπήρχαν και κάποιοι/ες που κινούνταν στο φάσμα του αυτισμού. β) Το περιεχόμενο του δεύτερου μαθήματος που αποτυπώθηκε στο ψηφιακό βιβλίο [bookcreator](#) με τον τίτλο [STEM PE](#), διαπραγματεύτηκε θεματικές ενότητες Γεωμετρίας και Φυσικής μέσα από βασικές δεξιότητες της καλαθοσφαίρισης. Διδάχθηκε εξ αποστάσεως σε σύγχρονο χρόνο μέσω του λογισμικού adobe της πλατφόρμας [eTwinning Live](#), με την ενεργή εμπλοκή μαθητών της Β τάξης ελληνικού Γυμνασίου, επίσης σε μαθητές του εξωτερικού.

Τα παραχθέντα ψηφιακά προϊόντα μπορούν να αξιοποιηθούν πριν, κατά τη διάρκεια και μετά τη διδασκαλία των εμπλεκόμενων επιστημονικών πεδίων, αυτόνομα ή συμπληρωματικά με τις ενότητες των επίσημων αναλυτικών προγραμμάτων σπουδών. Η δημιουργία τους, είναι σχετικά εύκολη, και υπάρχει δυνατότητα να πραγματοποιηθεί εξ ολοκλήρου εξ αποστάσεως ή δια ζώσης στο εργαστήριο της Πληροφορικής του σχολείου με τη χρήση των σταθερών υπολογιστών ή μέσω διαδραστικού πίνακα. Με την διακριτική καθοδήγηση του εκπαιδευτικού μπορούν, επίσης, και οι μαθητές/τριες, να δημιουργήσουν τα δικά τους μαθησιακά αντικείμενα μέσα από διαδικασίες ενεργητικής και ανακαλυπτικής μάθησης. Τέλος, όλα τα παραπάνω μπορούν να ενταχθούν σε διδακτικό σενάριο ή ακόμη και να καταστούν σενάριο με τις κατάλληλες τροποποιήσεις. Η αποδοχή της συγκεκριμένης μεθοδολογίας από τους μαθητές/τριες, όπως φάνηκε από τη συμμετοχή μέσω επιτόπιας παρατήρησης, ήταν καθολική, καθώς τους αποδόθηκε πρωταγωνιστικός και ενεργός ρόλος

Λέξεις κλειδιά: ψηφιακή αφήγηση, ψηφιακό βιβλίο, διαθεματικότητα, STEM, ΦΑ

Αξιοποίηση των Κοινωνικών Ιστοριών και των Συζητήσεων με Κόμικς με τη χρήση των Τεχνολογιών της Πληροφορίας και Επικοινωνίας (ΤΠΕ) για μαθητές με συναισθηματικά και κοινωνικά ελλείμματα.

Καλύβα Αικατερίνη

aikkaliva@gmail.com

Αποσπασμένη Εκπαιδευτικός στο ΚΕΣΥ Κορινθίας

Οι «κοινωνικές ιστορίες» και οι «συζητήσεις με κόμικς» (Social Stories and Comic Strip Conversations) έχουν αξιοποιηθεί εκτεταμένα για ανάπτυξη κοινωνικών, συναισθηματικών και γνωστικών δεξιοτήτων σε άτομα που είναι στο φάσμα του αυτισμού. Όπως έχει αποτυπωθεί στην αγγλική βιβλιογραφία, υπάρχουν περιορισμένες έρευνες διαθέσιμες σχετικά με την αξιοποίηση των Τεχνολογιών της Πληροφορίας και Επικοινωνίας (ΤΠΕ), για τη δημιουργία κόμικς και «κοινωνικών ιστοριών». Η παρούσα έρευνα είχε σκοπό τη διερεύνηση της επίδρασης που είχαν ο συνδυασμός των «κοινωνικών ιστοριών» (Social Stories), των «συζητήσεων με κόμικς» (Comic Strip Conversations) με την αξιοποίηση των ΤΠΕ σε δυο μαθητές δημοτικού με συναισθηματικά και κοινωνικά ελλείμματα στη μείωση ή εξάλειψη αρνητικών, μη αποδεκτών συμπεριφορών (θυμό, διενέξεις, αυτοτραυματισμούς) στη μεταξύ τους αλληλεπίδραση στο σχολικό περιβάλλον. Συγκεκριμένα, η έρευνα διακρίθηκε σε τέσσερα στάδια, το Α' στάδιο (baseline) πριν την παρέμβαση, το Β' στάδιο της δημιουργίας των κόμικς (Designing & Creating) με τις ΤΠΕ, το Γ' στάδιο της παρέμβασης (intervention) και το Δ' στάδιο (follow up) της εξέτασης της διατήρησης της νέας συμπεριφοράς (maintenance) που αφορούν την τάξη της ειδικής αγωγής και το διάλειμμα (generalization). Από την έρευνα διαπιστώθηκε πως οι δυο μαθητές εκδήλωσαν μέσα σε μια βδομάδα σημαντική μείωση των αρνητικών συμπεριφορών, όπως της σωματικής επιθετικότητας και των ήπιων εκδηλώσεων θυμού και μικρότερες ελαττώσεις στη λεκτική επιθετικότητα, επιθετικότητα σε αντικείμενα και στους αυτοτραυματισμούς. Όμως σε κάθε συζήτηση των αποτελεσμάτων, θα πρέπει να λαμβάνονται υπόψη οι προϋπάρχουσες δεξιότητες των συμμετεχόντων, το γνωστικό-νοητικό τους επίπεδο, τα χαρακτηριστικά τους, η διάγνωση, και το οικογενειακό τους περιβάλλον.

Θεματική Περιοχή: Ειδική Αγωγή, Τεχνολογίες της Πληροφορίας και Επικοινωνίας (ΤΠΕ)

Λέξεις Κλειδιά: κοινωνικές ιστορίες, συζητήσεις με κόμικς, συναισθηματικά και κοινωνικά ελλείμματα, Υποστηρικτική Τεχνολογία

«Η διδακτική αξιοποίηση Ανοικτών Εκπαιδευτικών Πόρων για την επεξεργασία και ανάγνωση των ιστορικών πηγών στο πλαίσιο του Φωτόδεντρου Μαθησιακών Αντικειμένων»

A. Τσιβάς

Δρ. Επιστημών Αγωγής, Συντονιστής Εκπαιδευτικού Έργου (ΠΕ70)
Επιστημονικός Συνεργάτης ΙΤΥΕ-ΔΙΟΦΑΝΤΟΣ
tsarm@otenet.gr

Ο σχεδιασμός και υλοποίηση Μαθησιακών Αντικειμένων για το μάθημα της Ιστορίας στο πλαίσιο του Φωτόδεντρου αρθρώνεται προς την κατεύθυνση διαμόρφωσης διδακτικών περιβαλλόντων διερευνητικής μάθησης και οικοδόμησης της ιστορικής γνώσης με την άμεση εμπλοκή των υποκειμένων μάθησης. Η όλη διαδικασία υλοποίησης αξιοποιεί βασικές επιστημολογικές και παιδαγωγικές παραδοχές της διδακτικής της ιστορίας στο πλαίσιο της ιστορικής εκπαίδευσης και υιοθετεί θεμελιώδη στοιχεία της ιστορικής μάθησης, όπως η αξιοποίηση του ιστορικού ερωτήματος, η χρήση και η επεξεργασία πρωτογενούς ιστορικού υλικού, αλλά και οι δυνατότητες των ΤΠΕ που εφαρμόζονται στην εκπαιδευτική διαδικασία, και υποβοηθούν σημαντικά στη διαμόρφωση κατάλληλων διερευνητικών μαθησιακών περιβαλλόντων.

Γενική αρχή της ακολουθούμενης διαδικασίας αποτελεί η δυναμική ανάδειξη της ιστορικής σκέψης των υποκειμένων μάθησης, αφενός από την υιοθέτηση της διερευνητικής ιστορικής διαδικασίας στην ιστορική εκπαίδευση, αφετέρου από την αξιοποίηση του νέου ηλεκτρονικού περιβάλλοντος μάθησης στο μάθημα της ιστορίας στο σχολείο.

Η καλλιέργεια της ιστορικής σκέψης αποτελεί προτεραιότητα και προσδιορίζεται από την ενεργή διερευνητική εμπλοκή των μαθητών και των μαθητριών με το πρωτογενές ιστορικό υλικό, στο πλαίσιο της ιστορικής διερευνητικής μάθησης και απομάκρυνσης από διδακτικές στρατηγικές απομνημόνευσης και άκριτης αποδοχής των μικρών και μεγάλων αφηγήσεων του παρελθόντος.

Η παρούσα εισήγηση επικεντρώνεται στο παιδαγωγικό και διδακτικό πλαίσιο διαμόρφωσης Μαθησιακών Αντικειμένων, τα οποία αξιοποιούν πρωτογενές ιστορικό υλικό στην προοπτική υποβοήθησης της διαδικασίας «ανάγνωσης» των ιστορικών πηγών ως ιστορικών τεκμηρίων για την κατανόηση του παρελθόντος, καθιστώντας το ιστορικό και συνεισφέρουν στην ανάπτυξη και καλλιέργεια όψεων του προσδοκώμενου ιστορικού και ψηφιακού εγγραμματισμού.

Λέξεις κλειδιά: ΤΠΕ & Διδακτική της ιστορίας, Ψηφιακό υλικό, Μαθησιακά Αντικείμενα, Φωτόδεντρο

Κεντρική Ομιλία 3

“Virtual Teaching and Learning in Times of Crises”

Chrystalla Mouza, Ed.D.

Director, School of Education
Distinguished Professor in Teacher Education
Professor of Computer & Information Sciences
115 Willard Hall
University of Delaware, USA

Κεντρική Ομιλία 4

**«Εξ αποστάσεως εκπαίδευση στην Πρωτοβάθμια Εκπαίδευση:
Από τη θεωρία στην πράξη μια ‘Καραντίνα’ δρόμος»**

Σταύρος Πετράκης
Γενικός Γραμματέας ΔΟΕ

Παράλληλη Συνεδρία 5

Εξ αποστάσεως εκπαίδευση 2

Μαζικά Ανοικτά Διαδικτυακά Μαθήματα (MOOCs) στη Σχολική Εκπαίδευση: Ανάλυση της διεθνούς εμπειρίας

Γ. Χοροζίδης¹, Φ. Κουτσάκας¹, Α. Καραματσούκη², Χ. Καραγιαννίδης¹

gchorozidis@uth.gr, fkoutsakas@uth.gr, ankaramat@edlit.auth.gr, karagian@uth.gr

¹ Παιδαγωγικό Τμήμα Ειδικής Αγωγής, Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας

² Τμήμα Φιλοσοφίας και Παιδαγωγικής, Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης

Τα Μαζικά Ανοικτά Διαδικτυακά Μαθήματα (MOOCs) αποτελούν ένα παγκόσμιο εκπαιδευτικό φαινόμενο που εξελίσσεται συνεχώς και φιλοδοξεί να επαναπροσδιορίσει το πεδίο της ηλεκτρονικής μάθησης. Η πρόσφατη υγειονομική κρίση του COVID19 και η συνακόλουθη ανάγκη για ενίσχυση της εξ αποστάσεως εκπαίδευσης έχουν προκαλέσει αυξανόμενο ενδιαφέρον της παγκόσμιας ερευνητικής κοινότητας σχετικά με τις μορφές που μπορούν να λάβουν τα μαθήματα αυτά και τα αποτελέσματα που μπορούν να φέρουν. Ο αριθμός των MOOCs που παρέχονται στην τριτοβάθμια εκπαίδευση αυξάνεται με γοργούς ρυθμούς και τα αποτελέσματα σχετικών ερευνών είναι πολύ θετικά. Τα τελευταία χρόνια έχουν αρχίσει να λαμβάνουν χώρα όλο και περισσότερες προσπάθειες που εστιάζουν στις δυνατότητες και τις προοπτικές αξιοποίησης των MOOCs και στη σχολική εκπαίδευση.

Η παρούσα μελέτη επιχειρεί να καταγράψει και να αναλύσει τις προσπάθειες ενσωμάτωσης και αξιοποίησης των MOOCs στη σχολική εκπαίδευση, προκειμένου να φωτιστεί το τοπίο σχετικά με τον πιθανό ρόλο, τα οφέλη, τις προκλήσεις και τις εμπειρίες των μαθητών/τριών από την εφαρμογή των μαθημάτων αυτών. Η μελέτη εστιάζει στα αποτελέσματα μιας αφηγηματικής βιβλιογραφικής επισκόπησης ερευνών για την αξιοποίηση των MOOC στη σχολική εκπαίδευση που υλοποιήθηκαν διεθνώς το χρονικό διάστημα 2013-2020.

Από την ανάλυση των δεδομένων που συλλέχθηκαν προκύπτει ότι τα MOOCs μπορούν να αποτελέσουν ένα χρήσιμο εργαλείο για την παροχή εξ αποστάσεως σχολικής εκπαίδευσης, είτε λειτουργώντας συμπληρωματικά/ενισχυτικά στα υπάρχοντα Αναλυτικά προγράμματα, είτε για την παροχή μαθημάτων εκτός του σχολικού Αναλυτικού προγράμματος, είτε για την προετοιμασία των μαθητών/τριών για την εισαγωγή τους στην τριτοβάθμια εκπαίδευση.

Τα ερευνητικά δεδομένα καταδεικνύουν ότι ο πιο αποδοτικός τρόπος ενσωμάτωσης των MOOCs στη σχολική εκπαίδευση είναι ο συνδυασμός τους με τη συμβατική σχολική διδασκαλία, είτε με τη μορφή της μικτής μάθησης (blended learning) είτε με την εφαρμογή του μοντέλου της ανεστραμμένης τάξης (flipped classroom). Η παρουσία των εκπαιδευτικών και η ετοιμότητά τους για διδασκαλία και μάθηση μέσα σε ένα τέτοιο μικτό περιβάλλον μάθησης αποτελεί βασική προϋπόθεση για την επιτυχή ενσωμάτωση των MOOCs στη σχολική εκπαίδευση.

Λέξεις κλειδιά: Ηλεκτρονική μάθηση, Εξ αποστάσεως σχολική εκπαίδευση, Μαζικά Ανοικτά Διαδικτυακά Μαθήματα (MOOCs)

Εικονική Πραγματικότητα και Εξ αποστάσεως εκπαίδευση

Π. Ατσικπάση, Ε. Φωκίδης

pred17015@aegean.gr, fokides@aegean.gr

Πανεπιστήμιο Αιγαίου

Η Εικονική Πραγματικότητα (ΕΠ) βρίσκει εφαρμογή σε πολλά γνωστικά αντικείμενα, οδηγώντας σε θετικά αποτελέσματα όσον αφορά τη διατήρηση των γνώσεων, την αύξηση των κινήτρων για μάθηση, την εμπλοκή με το γνωστικό αντικείμενο και την ευχαρίστηση που νιώθει κάποιος κατά τη διάρκεια της μαθησιακής διαδικασίας. Βιβλιογραφικά, έχει φανεί ότι τα παραπάνω επηρεάζονται, σε μεγάλο βαθμό, από τρία θεμελιώδη χαρακτηριστικά της ΕΠ και, συγκεκριμένα, την παρουσία, την εμπύθιση και την αλληλεπίδραση. Η εμπύθιση σχετίζεται με το πόσο λεπτομερείς/πλούσιες είναι οι αισθητηριακές πληροφορίες που παρέχονται στον χρήστη. Ως φαινόμενο, φαίνεται ότι μπορεί να προσδιοριστεί/μετρηθεί με έναν, σχετικά, αντικειμενικό τρόπο. Η παρουσία συνδέεται με την αίσθηση του χρήστη ότι βρίσκεται μέσα σε ένα "πραγματικό" περιβάλλον, έχοντας, παράλληλα, την ψευδαίσθηση της μη διαμεσολάβησης άλλων μέσων. Συνεπώς, μπορεί να θεωρηθεί ως ένα υποκειμενικό φαινόμενο. Η αλληλεπίδραση είναι η, όσο το δυνατόν, πιο φυσική επικοινωνία και σύνδεση μεταξύ χρηστών και εικονικού περιβάλλοντος.

Έχοντας ως δεδομένο τις αυξημένες ανάγκες για εξ αποστάσεως εκπαίδευση, όπως αυτές προέκυψαν λόγω των πρόσφατων εξελίξεων, η παρούσα εργασία από τη μια πλευρά παρουσιάζει τις βασικές μορφές της και τα προβλήματα που αυτή αντιμετωπίζει. Από την άλλη πλευρά, επιχειρεί να εξετάσει το κατά πόσο η ΕΠ μπορεί να βελτιώσει την ποιότητα της εξ αποστάσεως εκπαίδευσης. Αυτό που προκύπτει είναι ότι τα προαναφερθέντα χαρακτηριστικά της ΕΠ φαίνεται να έχουν ιδιαίτερα θετική επίδραση σε αυτήν τη μορφή εκπαίδευσης και ότι συμβάλλουν στην επίτευξη επικοινωνίας που προσομοιάζει τη δια ζώσης. Γενικότερα, φαίνεται ότι η εμπύθιση, η παρουσία και η αλληλεπίδραση, έτσι όπως υλοποιούνται στις εφαρμογές ΕΠ, συμβάλλουν σε υψηλής ποιότητας μαθησιακές εμπειρίες. Ακόμη, προκύπτει ότι οι εκπαιδευόμενοι που αλληλεπιδρούν με ομότιμους σε εμπυθιστικά περιβάλλοντα, έχουν την ίδια και, αρκετές φορές, καλύτερη απόδοση από ότι σε μη εμπυθιστικά ή και στη δια ζώσης επικοινωνία.

Επιπρόσθετα, η συνεισφορά της ΕΠ στην εξ αποστάσεως εκπαίδευση έχει να κάνει με τις νέες δυνατότητες που δίνει για καλλιτεχνική έκφραση των χρηστών, της ανάπτυξης της δημιουργικότητάς τους, του διαμοιρασμού των έργων τους και της συνεργασίας εκπαιδευτή-εκπαιδευόμενων. Επίσης, με την ΕΠ παρέχονται πιο βιωματικές εμπειρίες και σύνθετες αισθητηριακές πληροφορίες, χάρη σε νέες μορφές πολυμέσων, όπως τα βίντεο 360° που προσδίδουν επιπρόσθετη αξία στην εμπειρία και τη μάθηση. Εν κατακλείδι, η πλήρης αξιοποίηση της εμπύθισης, της παρουσίας και της αλληλεπίδρασης, μπορεί να συνεισφέρει στη διαμόρφωση νέων μοντέλων εξ αποστάσεως εκπαίδευσης που να βασίζονται στην ΕΠ.

Λέξεις κλειδιά: αλληλεπίδραση, εικονική πραγματικότητα, εμπύθιση, εξ αποστάσεως εκπαίδευση, παρουσία

Εμπειρίες από την πειραματική εφαρμογή ενός MOOC στην Ελληνική Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση

Φ. Κουτσάκας, Γ. Χοροζίδης, Χ. Καραγιαννίδης

fkoutsakas@uth.gr, gchorozidis@uth.gr, karagian@uth.gr
Παιδαγωγικό Τμήμα Ειδικής Αγωγής, Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας

Τα Μαζικά Ανοικτά Διαδικτυακά Μαθήματα (MOOCs) αποτελούν μια πρόσφατη και ραγδαία εξελισσόμενη καινοτομία στο πεδίο της ηλεκτρονικής μάθησης, η οποία από πολλούς θεωρείται ως η εξέλιξη του κινήματος των Ανοικτών Εκπαιδευτικών Πόρων. Από το 2008 που πρωτοεμφανίστηκαν έχουν προσελκύσει ιδιαίτερο ερευνητικό και επενδυτικό ενδιαφέρον, ενώ η πρόσφατη υγειονομική κρίση του COVID19 και η συνεπακόλουθη ανάγκη για εργαλεία υποστήριξης της Εξ Αποστάσεως Εκπαίδευσης (ΕΞΑΕ) σε όλες τις εκπαιδευτικές βαθμίδες έθεσε τα MOOCs για μία ακόμη φορά στο επίκεντρο της σχετικής συζήτησης.

Ο σκοπός της παρούσας εργασίας είναι διττός: α) σε θεωρητικό επίπεδο, να αναδείξει τον δυνητικό ρόλο, την αξία και τις προοπτικές υιοθέτησης των MOOCs στη δευτεροβάθμια εκπαίδευση ως εργαλείο υποστήριξης της ΕΞΑΕ και β) σε πρακτικό επίπεδο, να προσδιορίσει και να προτείνει καλές πρακτικές και διαδικασίες σχετικά με τον σχεδιασμό, την ανάπτυξη, την εφαρμογή, την παροχή και την αξιολόγηση των MOOCs στη δευτεροβάθμια εκπαίδευση. Για την επίτευξη των παραπάνω στόχων θα παρουσιαστεί συμμετοχική έρευνα δράσης στα πλαίσια της οποίας σχεδιάστηκε υλοποιήθηκε και προσφέρθηκε ανοικτά για δύο διαδοχικές σχολικές χρονιές ένα MOOC για τη διδασκαλία του προγραμματισμού των υπολογιστών που απευθύνονταν σε μαθητές των Επαγγελματικών Λυκείων που προετοιμάζονταν για τη συμμετοχή τους στις Πανελλαδικές εξετάσεις.

Η εργασία θα εστιάσει στα αποτελέσματα του δεύτερου ερευνητικού κύκλου της έρευνας κατά τη διάρκεια του οποίου παρατηρήθηκε σχετικά χαμηλό ποσοστό ολοκλήρωσης του μαθήματος συνολικά, παρόμοιο όμως με τα ποσοστά ολοκλήρωσης των τυπικών MOOCs που απευθύνονται σε μεγαλύτερες ηλικίες και εκπαιδευτικές βαθμίδες. Ο βαθμός συνεργασίας και αλληλεπίδρασης των μαθητών στις πλατφόρμες συνεργασίας ήταν αρκετά υψηλός και η συνεισφορά τους στο περιεχόμενο του μαθήματος ήταν ιδιαίτερος ικανοποιητική. Ιδιαίτερα θετική ήταν και η στάση των μαθητών απέναντι στα MOOCs, στην παιδαγωγική τους προσέγγιση, στις δυνατότητες επικοινωνίας και συνεργασίας που παρέχουν, στη βοήθεια και την υποστήριξη τους καθώς και στα μαθησιακά οφέλη από την υιοθέτησή τους στη δευτεροβάθμια εκπαίδευση. Επιπλέον οι μαθητές δήλωσαν εξοικειωμένοι με το περιβάλλον και τη φιλοσοφία των MOOCs και στην πλειονότητα τους πρόθυμοι να παρακολουθήσουν παρόμοια μαθήματα στο μέλλον.

Τα παραπάνω ερευνητικά ευρήματα διαμορφώνουν ένα ιδιαίτερα θετικό υπόβαθρο αναφορικά με την αξιοποίηση των MOOCs στη δευτεροβάθμια εκπαίδευση και ταυτόχρονα έρχονται να συνεισφέρουν θετικά στην συζήτηση που έχει ξεκινήσει σχετικά με την αξιοποίηση των MOOCs στην υποστήριξη της ΕΞΑΕ στο πλαίσιο των ιδιαίτερων συνθηκών που έχουν διαμορφωθεί λόγω της πανδημίας του COVID19.

Λέξεις κλειδιά: Ηλεκτρονική Μάθηση, Μαζικά Ανοικτά Διαδικτυακά Μαθήματα (MOOCs), Προγραμματισμός Υπολογιστών, Δευτεροβάθμια εκπαίδευση

Πρακτικές εκπαιδευτικών και απόψεις μαθητών για την εξ αποστάσεως εκπαίδευση: Η περίπτωση μιας σχολικής μονάδας πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης

Ε. Κοροσίδου

Δρ. Εφαρμοσμένης Γλωσσολογίας, Πανεπιστήμιο Δυτικής Μακεδονίας
koro_elen@hotmail.com

Η έκτακτη πραγματικότητα που δημιουργήθηκε λόγω της πανδημίας του κορωνοϊού δεν άφησε ανεπηρέαστη την εκπαιδευτική κοινότητα, υπογραμμίζοντας τη σπουδαιότητα αξιοποίησης των ψηφιακών μέσων για την υλοποίηση προγραμμάτων εξ αποστάσεως εκπαίδευσης. Στην παρούσα εργασία παρουσιάζονται οι πρακτικές των εκπαιδευτικών μιας σχολικής μονάδας (6/θeseio Δημοτικό Σχολείο) αγροτικής περιοχής στην εκπαιδευτική περιφέρεια της Δυτικής Μακεδονίας αναφορικά με την εξ αποστάσεως σύγχρονη και ασύγχρονη εκπαίδευση, καθώς και οι απόψεις ενός αριθμού μαθητών που φοιτούσαν στη συγκεκριμένη σχολική μονάδα. Πιο συγκεκριμένα, οι πρακτικές των εκπαιδευτικών (6 δάσκαλοι και 2 εκπαιδευτικοί ειδικοτήτων) εξετάστηκαν μέσα από ερωτηματολόγια ανοιχτού τύπου και αφορούν στο χρονικό διάστημα Μάρτιος 2020-Απρίλιος 2020, δηλαδή τους μήνες κατά τους οποίους τα σχολεία παρέμειναν κλειστά λόγω της πανδημίας. Αναφορικά με τις απόψεις των μαθητών, αυτές καταγράφηκαν μέσα από ημιδομημένες συνεντεύξεις με τα παιδιά των τάξεων Δ', Ε' και Στ' (29 μαθητές). Οι συνεντεύξεις πραγματοποιήθηκαν με την επαναλειτουργία των σχολικών μονάδων, δηλαδή κατά τον μήνα Ιούνιο 2020. Τα αποτελέσματα που προέκυψαν από την ποιοτική ανάλυση των δεδομένων των ερωτηματολογίων και των συνεντεύξεων καταδεικνύουν τις δυσκολίες που ανέκυψαν, τόσο σε ό, τι αφορά τις δεξιότητες χρήσης ψηφιακών μέσων όσο και την υλικοτεχνική υποδομή, για το σύνολο της εκπαιδευτικής κοινότητας. Η εργασία ολοκληρώνεται με την ανάδειξη των παραγόντων που μπορούν να οδηγήσουν στη βελτίωση της παρεχόμενης εξ αποστάσεως εκπαίδευσης και την παρουσίαση συγκεκριμένων προτάσεων προς εφαρμογή, ώστε να ενισχυθούν οι δυνατότητες που προσφέρει η εξ αποστάσεως διδασκαλία στην εκπαιδευτική διαδικασία.

Λέξεις κλειδιά: Πρωτοβάθμια εκπαίδευση, εξ αποστάσεως διδασκαλία, απόψεις μαθητών, αγροτική περιοχή

Περνώντας από την πραγματική στην εικονική τάξη. Μελέτη περίπτωσης :Εκπαιδευτικό σενάριο STEM “Το τρενάκι του λούνα παρκ”

Η. Κολιάκου, Β. Αρβανίτη

koliakou@anatolia.edu.gr, ainigriv@anatolia.edu.gr

Κολλέγιο Ανατόλια

Η τρέχουσα πανδημία του κορονοϊού και της καραντίνας που ακολούθησε, έχει εξελιχθεί σε παγκόσμιο «πέιραμα» ανασχηματισμού του τρόπου ζωής και εργασίας. Έτσι, καθώς οι εκπαιδευτικοί έχουν πρόσβαση σε μια ποικιλία νέων εφαρμογών και τεχνολογιών, έχουν την δυνατότητα να επανασχεδιάσουν δραστηριότητες προσφέροντας στους μαθητές μια διαφορετική εμπειρία μάθησης προσαρμοσμένη στη νέα πραγματικότητα.

Στην εργασία αυτή παρουσιάζονται οι δυνατότητες χρήσης του roller coaster -τρενάκι του λούνα παρκ- μέσα στην τάξη και περιγράφονται οι τεχνικές για την υλοποίηση δραστηριοτήτων STEM διαδικτυακά.

Το σχολικό έτος 2019-2020 υλοποιήθηκε από την ομάδα STEM του Κολλεγίου Ανατόλια το αντίστοιχο σχέδιο μαθήματος “Το τρενάκι του λούνα παρκ”, τόσο με φυσική παρουσία των μαθητών στην τάξη όσο και διαδικτυακά. Το τρενάκι του λούνα παρκ αποτελεί ένα εξαιρετικό εργαλείο για την διδασκαλία της φυσικής. Η χρήση του στο μάθημα της φυσικής βοηθάει τους μαθητές να καλλιεργήσουν ποικίλες δεξιότητες και να συνδέσουν την Φυσική με την καθημερινή ζωή. Μέσω του roller coaster οι μαθητές μπορούν να κατανοήσουν βασικές έννοιες ενός μηχανικού συστήματος όπως η έννοια της ταχύτητας, της τριβής, της δυναμικής και κινητικής ενέργειας, την αρχή διατήρησης της ενέργειας κ.α. Ο εκπαιδευτικός σήμερα μπορεί να χρησιμοποιήσει μια έτοιμη κατασκευή, να σχεδιάσει μια δραστηριότητα όπου οι μαθητές με απλά υλικά θα φτιάξουν το δικό τους roller coaster ή ακόμη και να χρησιμοποιήσει μια προσομοίωση στον υπολογιστή ή το κινητό.

Λέξεις κλειδιά: STEM, roller coaster, διαδικτυακή διδασκαλία, Φυσική

Παράλληλη Συνεδρία 6

ΤΠΕ και εκπαίδευση 3

Εφαρμογή και αξιολόγηση εκπαιδευτικού προγράμματος για τη διδασκαλία των κλασμάτων στα μαθηματικά της Ε΄ Δημοτικού με την αξιοποίηση του λογισμικού Geogebra

N. Κεφαληνού

nikolitsa10@gmail.com

ΜΔΕ στα Παιδαγωγικά μέσω Καινοτόμων Προσεγγίσεων και Νέων Τεχνολογιών,
Πανεπιστήμιο Δυτικής Αττικής

Σε μια κοινωνία που εξελίσσεται διαρκώς, το σχολείο θα πρέπει να εκσυγχρονίζεται ώστε να επικοινωνεί μαζί της. Συγκεκριμένα, τα Μαθηματικά πρέπει να συνδέονται με την πραγματικότητα και τις εμπειρίες των παιδιών. Μέσα στο πλαίσιο αυτό, η διδασκαλία ανανεώνεται και προσαρμόζεται κάθε φορά στα νέα κοινωνικά και επιστημονικά δεδομένα. Επομένως, αποτελεί επιτακτική ανάγκη να αλλάξει ο τρόπος παρουσίασης και διδασκαλίας, ώστε να εμπλουτιστεί το μάθημα με νέα στοιχεία και να γίνει πιο ενδιαφέρον και πιο ελκυστικό, πιο κοντά στα ενδιαφέροντα, τα βιώματα και τις ανάγκες των παιδιών. Προς αυτήν την κατεύθυνση μπορούν να βοηθήσουν οι Νέες Τεχνολογίες, οι οποίες μπορούν να διαθέσουν πολλά αναπαραστασιακά εργαλεία.

Η παρούσα έρευνα έχει σκοπό τη διερεύνηση και την αξιολόγηση της χρησιμότητας και της συμβολής του εκπαιδευτικού προγράμματος Geogebra για τη διδασκαλία των κλασμάτων στην Ε΄ τάξη δημοτικού. Τα ερευνητικά ερωτήματα που τέθηκαν αφορούν τους παρακάτω θεματικούς άξονες: α) γνωστική υποστήριξη, εννοιολογική αποσαφήνιση και κατανόηση, β) προώθηση της συνεργασίας και της ομαδικής εργασίας, γ) αλλαγή του ρόλου του εκπαιδευτικού και υποστήριξη του διδακτικού έργου. Η μελέτη αυτή πραγματοποιήθηκε σε Δημοτικό Σχολείο της Αθήνας με συμμετέχοντες 10 άτομα, 8 μαθήτριες και 2 μαθητές της Ε΄ τάξης. Για τη διεξαγωγή της έρευνας, έγιναν συναντήσεις στην αίθουσα Πληροφορικής, όπου τα παιδιά συμμετείχαν σε δραστηριότητες με θέμα τα κλάσματα, με τη χρήση του ψηφιακού λογισμικού. Στο πλαίσιο των συναντήσεων αυτών, πραγματοποιήθηκαν ομαδικές και ατομικές συνεντεύξεις.

Από την ανάλυση των αποτελεσμάτων προέκυψε ότι η πλειονότητα των μαθητών αναγνώρισαν τον διασκεδαστικό και εύχρηστο χαρακτήρα του ψηφιακού προγράμματος, το οποίο προκαλώντας τον ενθουσιασμό και την ικανοποίηση επιδρά θετικά σε παράγοντες που σχετίζονται άμεσα με τη μάθηση. Αξιολόγησαν θετικά την προώθηση της συνεργασίας και αναγνώρισαν τον διαφορετικό ρόλο που επιτελεί ο εκπαιδευτικός μέσα στο νέο διδακτικό πλαίσιο. Τέλος, οι συμμετέχοντες μαθητές έκαναν τις δικές τους προτάσεις για μελλοντική αξιοποίηση των ψηφιακών μαθησιακών εργαλείων και σε άλλα διδακτικά αντικείμενα.

Λέξεις-Κλειδιά: Νέες τεχνολογίες, κλάσματα, ψηφιακό περιβάλλον, παιδί και μαθηματικά

Η πράσινη προσέγγιση στο Δημοτικό και το Γυμνάσιο

Το πρόγραμμα Erasmus +: Green EDU -Πράσινη εκπαίδευση για ένα βιώσιμο μέλλον.

Η. Κολιάκου¹, Β. Αρβανίτη¹, Η. Καλαμπόκης¹, Θ. Μπράτιτσης²

koliakou@anatolia.edu.gr, ainigriv@anatolia.edu.gr, bratitsis@uowm.gr

¹ Κολλέγιο Ανατόλια

² Παιδαγωγικό Τμήμα Νηπιαγωγών, Παν. Δυτικής Μακεδονίας

Η εκπαίδευση έχει καθοριστικό ρόλο στην ευαισθητοποίηση των μαθητών γύρω από τα περιβαλλοντικά ζητήματα και στη διαμόρφωση σωστών στάσεων και συμπεριφορών, που μπορούν να συμβάλλουν σε ένα πιο βιώσιμο μέλλον. Το GREEN EDU - Πράσινη εκπαίδευση για ένα βιώσιμο μέλλον (GREEN EDU- Green Education for a Sustainable future -PROJ. N° 2019-1-PL01- KA201-065695) χρηματοδοτείται από το πρόγραμμα Erasmus+ της Ευρωπαϊκής Ένωσης και αποτελεί συνεργασία τριών πανεπιστημίων και τεσσάρων σχολείων. Έχει ως στόχο να ενθαρρύνει τους μαθητές να ασχοληθούν με καινοτόμους τομείς της επιστήμης και να τους βοηθήσει να αποκτήσουν γνώσεις και να καλλιεργήσουν δεξιότητες, οι οποίες θα τους προετοιμάσουν για να γίνουν υπεύθυνοι πολίτες του 21ου αιώνα. Στο πλαίσιο του προγράμματος αυτού θα δημιουργηθεί εκπαιδευτικό υλικό το οποίο θα αναρτηθεί σε μια διαδικτυακή πλατφόρμα. Η πλατφόρμα θα λειτουργεί ως αποθετήριο δραστηριοτήτων STEM με βάση την πράσινη προσέγγιση, εστιάζοντας στους τομείς της πράσινης χημείας, της πράσινης βιοτεχνολογίας και της βιώσιμης μηχανικής και ρομποτικής. Επιπλέον η πλατφόρμα θα ενσωματώσει micro-MOOC (Massive Open Online courses) - μια καινοτόμο προσέγγιση για τη δημιουργία ευέλικτων εξατομικευμένων διαδρομών διδασκαλίας / μάθησης.

Το Green Edu, δεν αναπτύσσει μόνο νέο εκπαιδευτικό υλικό, αλλά υποστηρίζει τους εκπαιδευτικούς σε όλη την Ευρώπη, ώστε να ενσωματώσουν τις αρχές της πράσινης εκπαίδευσης στη διδασκαλία τους, δημιουργώντας ένα δίκτυο πράσινης εκπαίδευσης, με στόχο την ανάπτυξη πράσινων εργαστηρίων σε σχολεία στην Ευρώπη και παρέχοντας υποστήριξη σε εκπαιδευτικούς, εμπλέκοντας μαθητές και την ευρωπαϊκή κοινότητα, ώστε να προσεγγιστούν οι στόχοι της αειφόρου ανάπτυξης των Ηνωμένων Εθνών μέχρι το 2030. Στην παρούσα εργασία θα παρουσιαστούν οι στόχοι, η παιδαγωγική προσέγγιση και συνοπτικά οι δραστηριότητες του GREEN EDU, καθώς και ο τρόπος διάχυσης στην εκπαιδευτική κοινότητα των δράσεων αυτών, των ιδεών που προέκυψαν και της ανατροφοδότησης για διδακτική χρήση.

«Πάμε Μουσείο» Καινοτόμο Πρόγραμμα Σχολικών Δραστηριοτήτων στη Συνεργατική Εξ Αποστάσεως Εκπαίδευση

Γ. Τζήλου¹, Δ. Αγγελακούδη¹, Μ. Σταματάκη², Μ. Μαυρουδή³

Tzilou_g@Yahoo.gr, dimitragel@hotmail.com, mariastamierptr@Yahoo.gr,
m.mavroudi@Yahoo.gr

¹ Νηπιαγωγός, Med, ² Νηπιαγωγός, ³ Δασκάλα
Πρωτοβάθμια Εκπαίδευση

Πρόκειται για ένα πρόγραμμα συνεργατικής εξ αποστάσεως μουσειακής εκπαίδευσης, που μέσω της βιωματικής και ανακαλυπτικής προσέγγισης της γνώσης προσπαθεί να φέρει τα παιδιά πιο κοντά σε μια διεπιστημονικά και διαθεματικά στοχευμένη και ενδιαφέρουσα επαφή με τα Μουσεία της χώρας.

Σκοπός του προγράμματος είναι μαθητές διαφόρων ηλικιακών ομάδων να γνωρίσουν τη σημασία των μουσείων τόσο για τον κοινωνικό, ανθρωπιστικό, εθνικό τους ρόλο όσο και τον εκπαιδευτικό. Στόχο έχει να αναδείξει τις δυνατότητες περαιτέρω συνεργασίας ανάμεσα στους μαθητές των συνεργαζόμενων σχολείων αλλά και να προτείνει τρόπους και μεθόδους εκπαιδευτικής και δημιουργικής αξιοποίησης των Μουσείων.

Η παιδαγωγική καινοτομία του έργου έγκειται στο γεγονός ότι μαθητές και μαθήτριες διαφόρων ηλικιών,, από το Νηπιαγωγείο έως την Γ' τάξη του Δημοτικού Σχολείου, συνεργάστηκαν εξ αποστάσεως πάνω σε ένα κοινό θέμα ξεπερνώντας τα όρια του σχολείου και κυρίως βελτιώνοντας τις κοινωνικές και πολιτιστικές γνώσεις τους, ανάλογα με τις ικανότητες και τις ανάγκες του καθενός/μιας. Έτσι, τα μουσεία έγιναν εργαλείο επικοινωνίας και βάση συνεργασίας από συνεργάτες των οποίων το πολιτιστικό περιβάλλον διαφέρει. Επιπλέον, καινοτόμα δράση θεωρείται και η συμμετοχή των γονέων στις εκπαιδευτικές δραστηριότητες των μαθητών (επίσκεψη σε μουσεία της περιοχής τους μαζί με τα παιδιά τους, αλλά και εικονικές περιηγήσεις την περίοδο του Covid-19). Κατά την υλοποίηση του εκπαιδευτικού προγράμματος επιδιώχθηκε η επικοινωνιακή αξιοποίηση ψηφιακών πόρων και Τεχνολογιών Πληροφορίας και Επικοινωνίας (ΤΠΕ). Η ενσωμάτωση των ΤΠΕ στις συνεργατικές δράσεις αφ' ενός συνέβαλε καθοριστικά στη συνεργατική μάθηση και αφ' ετέρου διευκόλυνε και ενίσχυσε δυναμικά τη μαθησιακή διαδικασία.

Στο συνεργατικό μας έργο, τα συγκεκριμένα εργαλεία προώθησαν τη συνεργασία μεταξύ των συμμετεχόντων, δημιουργώντας γέφυρες επικοινωνίας καταργώντας τη γεωγραφική απόσταση ανάμεσα στα σχολεία, τα οποία βρίσκονται στην Κρήτη, στη Μεσσηνία και στην Κύπρο. Επισημαίνεται ότι οι μαθητές στο συγκεκριμένο πρόγραμμα δεν ήταν απλοί αποδέκτες γνώσεων αλλά αναλάμβαναν δράση οι ίδιοι.

Είναι σημαντικό μια εκπαιδευτική καινοτομία να μη θεωρείται ούτε να παραμένει επίτευγμα των συγκεκριμένων συντελεστών, οι οποίοι την σχεδίασαν και την έφεραν εις πέρας, αλλά να διαχυθεί και να προωθηθεί και σε άλλες ομάδες αποδεκτών (εκπαιδευτικούς, σχολεία, τοπική κοινωνία, ευρύτερο εκπαιδευτικό σύστημα).

Λέξεις κλειδιά: Μουσειακή Εκπαίδευση, Σχολικό Πρόγραμμα, Εξ Αποστάσεως Εκπαίδευση, Συνεργατική Μάθηση

Θερινό σχολείο εκμάθησης γλώσσας προγραμματισμού Python με έμφαση στην εκπαίδευση

Δ. Τζήμας¹, Θ. Μαρδίρης¹

dtzimas@sch.gr, thmardiris@gmail.com

¹ Συντονιστής Εκπαιδευτικού Έργου Πληροφορικής Δυτικής Μακεδονίας

² Περιφερειακός Διευθυντής Εκπαίδευσης Δυτικής Μακεδονίας

Στην περίοδο της πανδημίας λόγω covid-19, η Περιφερειακή Διεύθυνση Εκπαίδευσης Δυτικής Μακεδονίας αξιοποιώντας τους Πόλους Εκπαιδευτικής Καινοτομίας ΤΠΕ (ΠΕΚΤΠΕ) <https://bit.ly/2V4LAB9> διοργάνωσε διαδικτυακό Θερινό Σχολείο (Summer School) με θέμα "Πληροφορική και Νέες Τεχνολογίες στην Πρωτοβάθμια και Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση". Το θερινό σχολείο πραγματοποιήθηκε εξ αποστάσεως τον Ιούνιο 2020. Μία από τις θεματικές ήταν η «Γλώσσα προγραμματισμού Python» <https://bit.ly/2zFcLMh>. Έγινε παρουσίαση, εφαρμογή (hands on) και συζήτηση σχετικά με τη γλώσσα προγραμματισμού Python σε εισαγωγικό αλλά και προχωρημένο επίπεδο: Εισαγωγή στην Python, βασικές έννοιες, περιβάλλον Anaconda – Εκπόνηση επιστημονικών εργασιών – Σύγχρονες εφαρμογές στην Python, ανάλυση μαθησιακών δεδομένων (learning analytics). Οι συμμετέχοντες ήταν 147 και προέρχονταν από την πρωτοβάθμια, δευτεροβάθμια και τριτοβάθμια εκπαίδευση (εκπαιδευτικοί, μαθητές, φοιτητές και ερευνητές) από πολλές περιοχές της Ελλάδας.

Στο πλαίσιο της τρέχουσας εργασίας θα παρουσιαστεί η δομή του θερινού σχολείου, η συμμετοχή και το προφίλ των συμμετεχόντων, το ποσοστό εγκατάλειψης αλλά και ποιοτικά χαρακτηριστικά της μαθησιακής διαδικασίας. Τέλος, θα συζητηθούν μελλοντικές υλοποιήσεις όπως η εξέλιξή του σε προσφερόμενο ολοκληρωμένο μάθημα-ενότητα στη δράση Erasmus+ KA1.

Λέξεις κλειδιά: Θερινό σχολείο, Python, εξ αποστάσεως εκπαίδευση, covid-19

Κεντρική Ομιλία 3

**«Η e-me και η αξιοποίησή της στην εξ αποστάσεως σχολική
εκπαίδευση»**

Δρ. Ελίνα Μεγάλου

Διευθύντρια Δ/νσης Στρατηγικής και Ψηφιακού Εκπαιδευτικού Υλικού
Ινστιτούτο Τεχνολογίας Υπολογιστών & Εκδόσεων - ΔΙΟΦΑΝΤΟΣ (Ι.Τ.Υ.Ε.)

Παράλληλη Συνεδρία 7

Εξ αποστάσεως εκπαίδευση 3

Μελέτη των απόψεων εκπαιδευτικών για την απομακρυσμένη διδασκαλία κατά τη διάρκεια της πανδημίας και τον ρόλο της ηλεκτρονικής μάθησης

Α. Τζιμογιάννης, Ν. Κούκης, Π. Τσιωτάκης

ajimoyia@uop.gr, nkoukis@uop.gr, ptsiotakis@uop.gr

Τμήμα Κοινωνικής και Εκπαιδευτικής Πολιτικής, Πανεπιστήμιο Πελοποννήσου

Η πανδημία COVID-19 δημιούργησε σε όλο τον κόσμο μια μεγάλη ασυνέχεια σε όλες τις μορφές εκπαίδευσης. Ειδικότερα, οι εκπαιδευτικοί πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης αντιμετώπισαν την πρόκληση και τις δυσκολίες της απομακρυσμένης διδασκαλίας αξιοποιώντας διαδικτυακές τεχνολογίες και, κυρίως, συστήματα τηλεδιάσκεψης. Στην παρούσα εργασία παρουσιάζεται μια μελέτη των απόψεων εκπαιδευτικών σχετικά με την απομακρυσμένη διδασκαλία και την ηλεκτρονική μάθηση.

Στην έρευνα που παρουσιάζεται στην εισήγηση αυτή συμμετείχαν 694 εκπαιδευτικοί πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης από διάφορες περιοχές της χώρας, οι οποίοι εκδήλωσαν ενδιαφέρον συμμετοχής σε ένα MOOC, το οποίο σχεδιάστηκε την περίοδο της πανδημίας (Μάιος-Ιούνιος 2020) με στόχο την υποστήριξή τους στον σχεδιασμό διδακτικών παρεμβάσεων από απόσταση με χρήση τεχνολογιών ηλεκτρονικής μάθησης.

Τα κύρια ευρήματα της στατιστικής ανάλυσης έδειξαν το ενδιαφέρον των εκπαιδευτικών να ανταποκριθούν στις απαιτήσεις της διαδικτυακής απομακρυσμένης διδασκαλίας αλλά και τις δυσκολίες τους να σχεδιάσουν και να εντάξουν κατάλληλες δραστηριότητες βασισμένες σε σύγχρονες και ασύγχρονες τεχνολογίες. Επιπλέον, οι συμμετέχοντες θεωρούν ότι η πανδημία COVID-19 είχε ως συνέπεια την επιτάχυνση των αλλαγών στις παραδοσιακές εκπαιδευτικές πρακτικές, μέσω της αξιοποίησης τεχνολογιών και προσεγγίσεων ηλεκτρονικής μάθησης, ενώ έχει διαμορφώσει νέες ανάγκες επιμόρφωσης και επαγγελματικής ανάπτυξης των εκπαιδευτικών.

Λέξεις κλειδιά: Ηλεκτρονική μάθηση, απομακρυσμένη διδασκαλία, MOOC

Σχεδιασμός και υλοποίηση ενός MOOC ανάπτυξης εκπαιδευτικών σχετικά με την ηλεκτρονική μάθηση και την απομακρυσμένη διδασκαλία κατά τη διάρκεια της πανδημίας COVID-19

Α. Τζιμογιάννης, Ν. Κούκης, Π. Τσιωτάκης

ajimoyia@uop.gr, nkoukis@uop.gr, ptsiotakis@uop.gr

Τμήμα Κοινωνικής και Εκπαιδευτικής Πολιτικής, Πανεπιστήμιο Πελοποννήσου

Η πανδημία του COVID-19 ανάγκασε τα σχολεία πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, σε όλο τον κόσμο, να μεταφέρουν την εκπαιδευτική διαδικασία από την τάξη στο Διαδίκτυο. Οι εκπαιδευτικοί αντιμετώπισαν δυσκολίες στην υλοποίηση της απομακρυσμένης διαδικτυακής διδασκαλίας, τόσο όσον αφορά την εξοικείωση με τα διαδικτυακά εργαλεία, όσο και την εφαρμογή νέων διδακτικών μεθόδων βασισμένων σε σύγχρονες και ασύγχρονες τεχνολογίες.

Στην παρούσα εργασία παρουσιάζεται μία μελέτη που αφορά τον σχεδιασμό και την υλοποίηση ενός MOOC υποστήριξης εκπαιδευτικών πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης στην Ελλάδα για την αξιοποίηση διαδικτυακών εργαλείων τεχνολογιών ηλεκτρονικής μάθησης στο πλαίσιο της απομακρυσμένης εκπαίδευσης, κατά τη διάρκεια της προσωρινής αναστολής λειτουργίας των σχολικών μονάδων λόγω της πανδημίας. Το συγκριμένο MOOC σχεδιάστηκε ταχύτατα από την Ομάδα Ηλεκτρονικής Μάθησης του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου και υλοποιήθηκε κατά την περίοδο της πανδημίας (Απρίλιος-Ιούνιος 2020). Είχε διάρκεια οκτώ εβδομάδων και συμμετείχαν 694 εκπαιδευτικοί από διάφορες περιοχές της χώρας.

Στην έρευνα που παρουσιάζεται στην εισήγηση συμμετείχαν 171 εκπαιδευτικοί από διάφορες περιοχές της χώρας, οι οποίοι/ες απάντησαν σε ανώνυμο διαδικτυακό ερωτηματολόγιο μετά την ολοκλήρωση του MOOC. Τα ευρήματα της στατιστικής ανάλυσης έδειξαν ότι οι εκπαιδευτικοί αποτίμησαν θετικά τα επιτεύγματά τους, μετά την ολοκλήρωση του συγκεκριμένου MOOC, σε σχέση με την ανάπτυξη των ικανοτήτων τους προκειμένου να εφαρμόζουν διαδικτυακές εκπαιδευτικές πρακτικές στις εικονικές τάξεις τους, κατά την περίοδο της πανδημίας. Η πλειονότητα των συμμετεχόντων θεώρησε το MOOC ως ένα αποτελεσματικό τρόπο ενίσχυσης των ικανοτήτων των εκπαιδευτικών σχετικά με τον σχεδιασμό διδακτικών παρεμβάσεων ηλεκτρονικής μάθησης και την παροχή ποιοτικής απομακρυσμένης διδασκαλίας.

Λέξεις κλειδιά: Ηλεκτρονική μάθηση, απομακρυσμένη διδασκαλία, MOOC, πανδημία COVID-19

Μετάβαση ομίλου ρομποτικής σε περιβάλλον σύγχρονης και ασύγχρονης τηλεκπαίδευσης

I. Αρβανιτάκης

ioarvanit@gmail.com

Παιδαγωγικό Τμήμα Δημοτικής Εκπαίδευσης, Πανεπιστήμιο Δυτικής Μακεδονίας

Η εκπαιδευτική ρομποτική είναι ένα αναπτυσσόμενο πεδίο που έχει τη δυναμική να επηρεάσει τη φύση της εκπαίδευσης, ειδικά στο πλαίσιο STEAM, έχει αναδειχθεί ως ένα μοναδικό εργαλείο μάθησης που μπορεί να προσφέρει πρακτικές δραστηριότητες σε ένα ελκυστικό μαθησιακό περιβάλλον (Alimisis, 2013) και να βελτιώσει τις δεξιότητες κριτικής σκέψης και επίλυσης προβλημάτων (Touretzky, 2013; Nugent et al, 2016) προωθώντας τη συνεργατική μάθηση (Nugent et al, 2016). Ο σχεδιασμός και η υλοποίηση δραστηριοτήτων εκπαιδευτικής ρομποτικής στο πλαίσιο STEAM βασίζονται σε διάφορες μεθοδολογίες όπως η ομαδοσυνεργατική διδασκαλία, ο κατασκευαστικός εποικοδομισμός, το project based learning, το problem based learning, και το game based learning. Από την φύση τους οι δραστηριότητες αυτές απαιτούν τη στενή συνεργασία μεταξύ ολιγομελών ομάδων μαθητών, με την κοινή χρήση υλικών και εργαλείων.

Ο όμιλος εκπαιδευτικής ρομποτικής του Πειραματικού Δημοτικού Σχολείου Φλώρινας λειτουργεί από το σχολικό έτος 2013-2014 και υποδέχεται μαθητές και μαθήτριες από όλα τα σχολεία της πόλης. Τα παιδιά που συμμετέχουν εργάζονται σε ομάδες, χρησιμοποιώντας υλικά και εργαλεία από διάφορες πλατφόρμες εκπαιδευτικής ρομποτικής. Το σχολικό έτος 2019-2020 λόγω της πανδημίας του Covid19 και των αυστηρών μέτρων περιορισμού που λήφθηκαν την άνοιξη του 2020, ο όμιλος σταμάτησε να λειτουργεί στον φυσικό του χώρο που είναι το εργαστήριο ρομποτικής του Πειραματικού Δημοτικού Σχολείου Φλώρινας. Την επόμενη εβδομάδα μετά το κλείσιμο των σχολείων, που πραγματοποιήθηκε στις 10 Μαρτίου 2020, οι δραστηριότητες του ομίλου μεταφέρθηκαν στο διαδίκτυο, αξιοποιώντας τον δικτυακό τόπο του ομίλου, στον οποίο οι μαθητές και οι μαθήτριες είχαν λογαριασμούς και την πλατφόρμα σύγχρονης επικοινωνίας zoom. Σε αυτή την εργασία γίνεται μια προσπάθεια καταγραφής και συζήτησης των εμπειριών που προέκυψαν κατά την απότομη μετάβαση από το εργαστήριο ρομποτικής σε ένα περιβάλλον εξ' αποστάσεως εκπαίδευσης, το οποίο σχεδιάστηκε και εφαρμόστηκε χωρίς τον απαιτούμενο χρόνο και χωρίς εκτεταμένη μελέτη.

Λέξεις κλειδιά: Εκπαιδευτική ρομποτική, Τηλεκπαίδευση.

Η Εμπειρία της Εξ Αποστάσεως Εκπαίδευσης στα Δημοτικά Σχολεία της Αλεξάνδρειας, Ημαθίας από τη Θέση του Συντονιστή-Υποστηρικτή

N. Αμανατίδης¹

nickaman@sch.gr

¹ 3^ο ΠΕΚΕΣ, Συντονιστής Εκπαιδευτικού Έργου

Η παρούσα διαφορετική εκπαιδευτική πραγματικότητα, λόγω της σύγχρονης πανδημίας του κορωνοϊού, οδήγησε άμεσα και σφοδρά την παγκόσμια εκπαιδευτική κοινότητα στην υιοθέτηση, εφαρμογή και αξιοποίηση των ψηφιακών μέσων για τη διδασκαλία και μάθηση από απόσταση στην καθημερινή εκπαιδευτική διαδικασία. Παρακολουθώντας τα νέα δεδομένα και τις σημερινές μαθησιακές καταστάσεις, διαπιστώνουμε ότι κατά την εφαρμογή της τηλεεκπαίδευσης στη σύγχρονη ελληνική εκπαιδευτική πραγματικότητα υπάρχουν αρκετές ιδιαιτερότητες, πολλαπλές χρήσεις και δυνατότητες αλλά και δυσκολίες και ανάγκες. Αυτό που έχει ιδιαίτερο ενδιαφέρον όμως είναι το πώς μπορεί ο σύγχρονος εκπαιδευτικός που καλείται να αντιμετωπίσει την τρέχουσα εκπαιδευτική συγκυρία να αξιοποιήσει αποτελεσματικά τη μορφή αυτή εκπαίδευσης, η οποία δεν έχει πρότερα εφαρμοστεί στο χώρο του δημοτικού σχολείου.

Η παρούσα ανακοίνωση θα επιχειρήσει να προβάλλει την εμπειρία υποστήριξης και συντονισμού της εξ αποστάσεως εκπαίδευσης και της εφαρμογής των σχετικών ψηφιακών εργαλείων στα δημοτικά σχολεία της Αλεξάνδρειας, Ημαθίας μέσα από μια χρονική πορεία υποστηρικτικών τηλεδιασκέψεων με τους εκπαιδευτικούς, δημιουργίας και εμπλουτισμού ψηφιακών αποθετηρίων καθώς και σχεδιασμού και οργάνωσης των τηλεεκπαιδύσεων κατά τη διάρκεια του εγκλεισμού και της μη λειτουργίας των σχολικών μονάδων. Η εμπειρία αυτή αφορά τα εικοσιπέντε, (25) δημοτικά σχολεία της ευρύτερης περιοχής της Αλεξάνδρειας, Ημαθίας και τις υποστηρικτικές συζητήσεις με τους περίπου εκατόν εβδομήντα οκτώ, (178) εκπαιδευτικούς και διευθυντές των σχολείων αυτών.

Από την ανάλυση των αποτελεσμάτων προέκυψε ότι η πλειονότητα των εκπαιδευτικών ανέφερε δυσκολίες, όσον αφορά την πρόσβαση στην τεχνολογία, (διαδίκτυο αλλά και πρόσβαση σε υπολογιστή) τόσο για τους μαθητές όσο και τους εκπαιδευτικούς. Επιπλέον η έλλειψη επιμόρφωσης στο αντικείμενο είναι σημείο που τονίστηκε ιδιαίτερα κατά τις τηλεδιασκέψεις, καθώς και ο αυξημένος φόρτος εργασίας καθώς και το άγχος κατά την εργασία από το σπίτι όπως αναφέρθηκε από τους εκπαιδευτικούς σε συνδυασμό με την μη γνώση της οργάνωσης και λειτουργίας της νέας αυτής μορφής εκπαίδευσης. Επιπλέον η οργάνωση του υλικού διδασκαλίας και η χρονική διάρκεια των τηλεμαθημάτων αποτέλεσαν καίρια θέματα. Διαπιστώθηκαν επίσης και αρκετές δυσκολίες που σχετίζονται με την επικοινωνία με τους γονείς των μαθητών καθώς και με την υποστήριξη των μαθητών. Σημαντικό επίσης στοιχείο η έλλειψη ψηφιακών δεξιοτήτων από τους εκπαιδευτικούς αλλά και από τους γονείς. Από την εφαρμογή της τηλεεκπαίδευσης αναδείχθηκαν συγκεκριμένα ψηφιακά εργαλεία καθώς και νέες μορφές και συνθήκες παράδοσης μαθήματος αλλά και ανάθεσης εργασιών.

Λέξεις κλειδιά: Τηλεκπαίδευση, Ψηφιακά Εργαλεία, Εξ Αποστάσεως Διδασκαλία, Εξ Αποστάσεως Μάθηση, Παιδαγωγική

Εμπειρίες και καλές πρακτικές από τη συμβολή του Πόλου Εκπαιδευτικής Καινοτομίας, στην προσπάθεια των εκπαιδευτικών να διαχειριστούν εργαλεία εξ αποστάσεως εκπαίδευσης.

Σ. Γεωργίου

samgeorg@gmail.com

Πόλος Εκπαιδευτικής Καινοτομίας (ΠΕΚ-ΤΠΕ) Φλώρινας

Οι πόλοι είναι δράσεις της Περιφερειακής Διεύθυνσης Εκπαίδευσης Δυτικής Μακεδονίας (<http://pektpe.xyz/>). Συντονίζονται ως προς την παιδαγωγική τους διάσταση από τον Συντονιστή Εκπαιδευτικού Έργου Πληροφορικής του ΠΕΚΕΣ Δυτ. Μακεδονίας και διοικητικά υπάγονται στον ΠΔΕ Δυτικής Μακεδονίας. Οι πόλοι δημιουργήθηκαν μετά από πρόταση της ΠΔΕ Δυτ. Μακεδονίας και έγκριση της Υφυπουργού Παιδείας και Θρησκευμάτων κας Σ. Ζαχαράκη. Οι δράσεις αυτές περιλαμβάνουν την ίδρυση και λειτουργία «Πόλου Εκπαιδευτικής Καινοτομίας, Τεχνολογίας, Πληροφορίας και Επικοινωνιών (ΠΕΚΤΠΕ)» σε κάθε μία από τις πόλεις της Δυτικής Μακεδονίας: Γρεβενά, Καστοριά, Κοζάνη, Πτολεμαΐδα και Φλώρινα.

Σκοπός των ΠΕΚΤΠΕ είναι η προώθηση της πληροφορικής παιδείας και της εκπαιδευτικής καινοτομίας, η ανάδειξη του ανθρώπινου εκπαιδευτικού δυναμικού της Π.Δ.Ε. Δυτικής Μακεδονίας και η συνεισφορά στην εκπαιδευτική διαδικασία και μάθηση. Ομάδα στόχος για τις προσφερόμενες υπηρεσίες από τους ΠΕΚΤΠΕ είναι το σύνολο της εκπαιδευτικής κοινότητας (μαθητές, εκπαιδευτικοί και γονείς), καθώς και οι τοπικές κοινωνίες. Για τη λειτουργία κάθε ΠΕΚΤΠΕ ορίζονται 2 εκπαιδευτικοί ΠΕ86 (Πληροφορικής) με απόφαση του Περιφερειακού Διευθυντή Εκπαίδευσης Δυτικής Μακεδονίας.

Από τον Μάρτιο μέχρι και τον Ιούνιο του 2020 ο Πόλος παρείχε υπηρεσίες υποστήριξης για την εξ αποστάσεως εκπαίδευση, στους εκπαιδευτικούς της Δυτικής Μακεδονίας. Η εισήγηση παρουσιάζει ποικίλα στοιχεία που κατεγράφησαν, από στελέχη του ΠΕΚΤΠΕ Φλώρινας, για τις παρεχόμενες υπηρεσίες καθώς και τα πλέον συχνότερα προβλήματα που αναφέρθηκαν. Τα στοιχεία αυτά προέρχονται από την καταγραφή των εμπειριών των εκπαιδευτικών, στην σύνδεση, δημιουργία, διαχείριση και δημοσιοποίηση ασύγχρονων εξ αποστάσεων μαθημάτων στις πλατφόρμες e-class & e-me, αλλά και σύγχρονων τηλεδιασκέψεων μέσω της εφαρμογής Cisco WebEx. Επίσης αναφέρονται και στοιχεία για την αποτελεσματικότητα των τηλε-επιμορφώσεων που πραγματοποιήθηκαν από τον Πόλο.

Λέξεις κλειδιά: Σύγχρονη εξ Αποστάσεως Εκπαίδευση, Ασύγχρονη εξ Αποστάσεως Εκπαίδευση, e-class, e-me, Cisco WebEx, Πανελλήνιο Σχολικό Δίκτυο.

Παράλληλη Συνεδρία 8

Πρακτικές Covid-19 2

Μελέτη των αιτιών Εξουθένωσης των Εκπαιδευτικών από τη χρήση των Τεχνολογιών Πληροφορικής και Επικοινωνιών, την περίοδο του Covid-19

Α. Ψάνη^{2,3}, Γ. Κυριακάκη^{1,3} Δ. Κοτσιφάκος^{2,4}

psanilitsa@yahoo.gr, gvkiiriakaki@gmail.com, dimkots@sch.gr

¹ Πρωτοβάθμια Εκπαίδευση

² Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση

³ Πανεπιστήμιο Δυτικής Αττικής

⁴ Τμήμα Πληροφορικής, Πανεπιστήμιο Πειραιώς

Αναστοχαζόμενοι την προηγούμενη σχολική περίοδο 2019-2020 (λήψη μέτρων για την αντιμετώπιση του Covid-19) κανείς δεν μπορεί να ισχυριστεί ότι είχε προβλέψει αυτό που συνέβη, το κλείσιμο των σχολείων, την πλήρη ατομική απομόνωση αλλά και από την άλλη μεριά, την γιγαντιαία προσπάθεια των εκπαιδευτικών για να κρατήσουν την εκπαίδευση «ζωντανή». Οι εκπαιδευτικοί, σε όλη τη διάρκεια της πανδημίας διέθεσαν χρόνο και διάθεση για την ανάδειξη των αξιών της μάθησης και του σχολείου. Προσπάθησαν να συμβαδίσουν αλλά και να επιβεβαιώσουν, την ρήση θεωρητικών της εκπαίδευσης, ψυχολόγων και κοινωνιολόγων, οι οποίοι υποστηρίζουν ότι, «σε ζοφερούς καιρούς θα πρέπει η σκέψη να μας διατηρεί ζωντανούς».

Παρ' όλα αυτά, τα ερωτήματα τα οποία τίθενται σήμερα, καλοκαίρι του 2020, αφορούν το κατά πόσο «αλώβητους» άφησε τους μάχιμους εκπαιδευτικούς αυτή η υπεράσπιση; Τι γίνεται όταν μέσα από τους μηχανισμούς της εξ αποστάσεως εκπαίδευσης, την εμπλοκή με τα Πληροφοριακά Συστήματα της Εκπαίδευσης και την «αξιοποίηση» των υπαρκτών πόρων των ΤΠΕ, η ίδια η «σκέψη» και οι μηχανισμοί της αναπαραγωγής της γνώσης και της μετάδοσης της, απειλούνται; Το άρθρο που παρουσιάζουμε αφορά μια εμβάθυνση στις αιτίες της εμφάνισης της πνευματικής και σωματικής εξουθένωσης των εκπαιδευτικών από τη χρήση των Τεχνολογιών Πληροφορικής και Επικοινωνιών (ΤΠΕ) (Πληροφοριακά Συστήματα, Ηλεκτρονικές Τάξεις, Τηλεδιασκέψεις κλπ), την περίοδο του Covid-19. Τα αποτελέσματα της έρευνας αφορούν όλους τους εκπαιδευτικούς και η μεθοδολογία της έρευνας εντάσσεται στο πεδίο των δομημένων παρατηρήσεων, μέσα από δειγματοληψία συμβάντων πνευματικής και σωματικής εξουθένωσης.

Από ανάπτυξη της έρευνας και την ανάλυση των αποτελεσμάτων προέκυψε ότι οι αιτίες πνευματικής και σωματικής εξουθένωσης την περίοδο του Covid-19 είναι πολύ συγκεκριμένες και επιδρούν με διαφορετική συμπτωματολογία σε διάφορες κατηγορίες και μερίδες εκπαιδευτικών (μόνιμοι, αναπληρωτές, στελέχη, διευθυντές κλπ). Το συγκεκριμένο άρθρο, εντάσσεται στις εργασίες οι οποίες αφορούν πρακτικές αναφορές εκπαιδευτικών για τις εμπειρίες από τις χρήσεις των ΤΠΕ.

Λέξεις κλειδιά: Εξουθένωση και Εργασιακή Κόπωση Εκπαιδευτικών, Εξ' αποστάσεως Ψηφιακό Εκπαιδευτικό Υλικό, Πληροφοριακά Συστήματα, Ηλεκτρονικές Τάξεις, Τηλεδιασκέψεις

Δυσκολίες και Προβλήματα στη φάση της Υλοποίησης ενός Ανοικτού Διαδικτυακού Εξατομικευμένου Περιβάλλοντος Μάθησης, για την Επαγγελματική Εκπαίδευση και Κατάρτιση, την Περίοδο του Covid-19

Γ. Κολυβάς, Χ. Λογαράς, Δ. Κοτσιφάκος, Χ. Δουληγέρης

kolyvasgiorgos@hotmail.com, chrysllogaras@gmail.com, kotsifakos@unipi.gr,
cdoulig@unipi.gr

Εργαστήριο Τηλεπικοινωνιακών Συστημάτων, Υπηρεσιών και Ασφάλειας (NetLab),
Τμήμα Πληροφορικής, Πανεπιστήμιο Πειραιώς

Το παρόν άρθρο διαμορφώθηκε μέσω ενός τεχνικού αναστοχασμού σχετικά με τις δυσκολίες και τα προβλήματα τα οποία εμφανίστηκαν στη φάση της υλοποίησης ενός Ανοικτού Διαδικτυακού Εξατομικευμένου Περιβάλλοντος Μάθησης (ΑΔΕΠΕΜ) για την Επαγγελματική Εκπαίδευση και Κατάρτιση (ΕΕΚ). Η φάση της υλοποίησης πραγματοποιήθηκε κατά την χρονική περίοδο της πανδημίας του Covid-19. Καθώς το συνέδριο αναζητά εργασίες οι οποίες αφορούν πρακτικές αναφορές για ερευνητικές ή παιδαγωγικές εμπειρίες από την περίοδο της πανδημίας, θεωρήσαμε ότι και η δική μας εργασία εντάσσεται σε αυτό.

Η έρευνα εντάσσεται στα πλαίσια των μεταγνωστικών φάσεων ανάπτυξης των εκπαιδευτικών διαδικτυακών περιβαλλόντων και αφορά τα προβλήματα τα οποία αντιμετωπίσαμε για τη δόμηση του μαθησιακού περιεχομένου. Το περιεχόμενο του άρθρου στοχεύει επιπλέον στην αναφορά αποτελεσματικών αρχών σχεδιασμού για την ανάπτυξη της τεχνικής γνώσης και εντάσσεται στα πλαίσια της Έρευνας Δράσης των Τεχνολόγων Εκπαιδευτικών για τη δόμηση Διαδικτυακών Περιβαλλόντων Μάθησης (Technological Engineers in Action with Web Educational Software). Οι δυσκολίες οι οποίες καταγράφονται στο άρθρο αφορούν τρεις άξονες και συγκεκριμένα: α) την αξιολόγηση της απόκλισης κατά την επίτευξη των σχεδιαστικών στόχων, β) την λεπτομερή αναφορά στις δυσκολίες και προβλήματα στη φάση της υλοποίησης και τέλος, γ) τα πιθανά προβλήματα μελλοντικών χρήσεων καθώς, το περιβάλλον λειτουργεί μέσω του Πανελληνίου Σχολικού Δικτύου. Το άρθρο λειτουργεί και αυτοαξιολογικά, καθώς διαμεσολαβεί ως αποτίμηση στο τελικό αποτέλεσμα και μας επιτρέπει εποπτικά, την θεώρηση και τα όρια όσων έχουν επιτευχτεί.

Από την ανάλυση των αποτελεσμάτων προέκυψε ότι, η συνεχής ανάπτυξη των Τεχνολογιών Διαδικτύου και το τεράστιο φάσμα εφαρμογών στον τεχνολογικό τομέα, η εύρεση αξιόπιστων εργαλείων, η σύνδεση μεταξύ τους αλλά και η διαρκής εντατική μελέτη για τη βελτιστοποίηση του σχεδιασμού, είναι μέρος της έρευνας και του χρόνου που πρέπει να αφιερώσει ο προγραμματιστής ή η ομάδα του, για την υλοποίηση ενός αποτελεσματικού διαδικτυακού εκπαιδευτικού περιβάλλοντος.

Λέξεις κλειδιά: Ψηφιακό Εκπαιδευτικό Υλικό, Μαθησιακά Αντικείμενα, Διαδικτυακά Περιβάλλοντα Μάθησης Τεχνικών Ειδικοτήτων, Τεχνολογίες Διαδικτύου, Τεχνολογίας Λογισμικού

Μαζική επιμόρφωση εκπαιδευτικών στις ειδικές συνθήκες του Covid-19 με τη χρήση Youtube live και βίντεο μαθημάτων στο ΠΕ.Κ.Ε.Σ. Θεσσαλίας

A. Καπανιάρης

kapaniaris@yahoo.gr

Δρ Πανεπιστημίου Αιγαίου, Μεταδιδακτορικός Ερευνητής Δ.Π.Θ.

Συντονιστής Εκπαιδευτικού Έργου Πληροφορικής (ΠΕ 86) ΠΕΚΕΣ Θεσσαλίας

Η χρήση του youtube live (streaming) στο χώρο της επιμόρφωσης των εκπαιδευτικών δεν είναι και τόσο διαδεδομένη ως μορφή σύγχρονης επιμόρφωσης, αν και δεν παρέχει ιδιαίτερη διαδραστικότητα, παρά μόνο με τη χρήση του live chat. Βέβαια η αντίστοιχη χρήση της υπηρεσίας του Πανελληνίου Σχολικού Δίκτυο (<https://video.sch.gr/live>) περιορίζεται τις περισσότερες φορές στην κάλυψη συνεδρίων, ημερίδων εκδηλώσεων και ενημερώσεων. Αντίθετα η χρήση λογισμικών σύγχρονης επικοινωνίας που παρέχουν διάφορα λογισμικά (e-presence, webex, bigbluebutton, zoom, κ.ά.) χρησιμοποιήθηκε στις ειδικές συνθήκες της πανδημίας Covid-19 για μαθήματα σύγχρονης εκπαίδευσης. Ωστόσο η χρήση του youtube live (streaming) στο χώρο της επιμόρφωσης των εκπαιδευτικών, παρουσιάζει ιδιαιτερότητες στην διαδικασία επιμόρφωσης, όσο και στον τρόπο διάδρασης. Βέβαια οι μαζικές εκπαιδευτικές επιμορφωτικές συναντήσεις – ενημερώσεις που μπορούν να οργανωθούν ταχύτατα και χωρίς τεχνικές ρυθμίσεις (εγκατάσταση λογισμικών) για τους εκπαιδευόμενους, απλά με την χρήση μόνο ενός συνδέσμου φαίνεται πως αποτελεί μια αποδεκτή λύση με πλεονεκτήματα και μειονεκτήματα, κυρίως στην διάδραση που μπορούν να έχουν οι εκπαιδευόμενοι με τον εκπαιδευτή/τρια.

Η εισήγηση παρουσιάζει καλές πρακτικές χρήση των βίντεο μαθημάτων (tutorials) για την εκμάθηση εργαλείων σύγχρονης, ασύγχρονης τηλεεκπαίδευσης καθώς και εργαλείων υποστήριξης της εκπαιδευτικής διαδικασίας. Επιπρόσθετα εστιάζει στην χρήση του youtube live για τη ταχύρυθμη επιμόρφωση των εκπαιδευτικών όλων των βαθμίδων για τα εργαλεία και το περιεχόμενο της εξ αποστάσεως εκπαίδευσης. Στην εργασία επίσης υπάρχουν προβληματισμοί για τη χρήση του βίντεο (tutorials, live streaming, βίντεο μαθήματα) και για το κατά πόσο μπορεί να βοηθήσει στην ανάπτυξη κοινοτήτων μάθησης και στην εμπέδωση μιας αναδυόμενης κουλτούρας εξ αποστάσεως μάθησης, ειδικά σ' εκπαιδευτικούς που οργανώνονται όπως στην περίπτωση της πανδημίας Covid-19.

Λέξεις κλειδιά: Covid-19, youtube live, tutorials, εξ αποστάσεως εκπαίδευση

Πρακτικές τηλεκπαίδευσης στην περίοδο της πανδημίας Covid-19: Προσεγγίζοντας την έννοια του χρόνου μέσω σειράς διαδραστικών βιντεομαθημάτων

Ε. Μπαρμπουδάκη¹, Θ. Παπάζογλου²

ebarmpoudaki@uth.gr, thrapazo@uth.gr

¹ Ειδική Παιδαγωγός - Υποψήφια Διδάκτορας, Παιδαγωγικό Τμήμα Δημοτικής Εκπαίδευσης, Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας

² Εκπαιδευτικός - Διδάκτορας, Παιδαγωγικό Τμήμα Ειδικής Αγωγής, Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας

Τα τελευταία χρόνια, η Εξ Αποστάσεως Εκπαίδευση γνωρίζει διάδοση καθώς υποστηρίζεται πως λειτουργεί θετικά για μαθητές και εκπαιδευτικούς (Τζέμου & Σοφός, 2016; Keegan, 2001). Βασικό πλεονέκτημα της αποτελεί η δυνατότητα διεξαγωγής της παρά τη χρονική και τοπική απόσταση που μπορεί «χωρίζει» την πράξη της διδασκαλίας από αυτή της μάθησης (Vasileiou, 2009). Έχουν, βέβαια, εκφραστεί και προβληματισμοί σχετικά με το βαθμό στον οποίο εκπαιδευτικοί και μαθητές είναι εξοικειωμένοι με τη διαδικασία αυτή συγκριτικά με τη δια ζώσης διδασκαλία (Παπανικολάου & Μανούσου, 2019).

Η παρούσα εργασία παρουσιάζει στοιχεία για το σχεδιασμό και την αξιοποίηση εκπαιδευτικού υλικού με βάση αρχές της Εξ Αποστάσεως Εκπαίδευσης για τη διδασκαλία μαθητή με αυτισμό στην Πρωτοβάθμια Εκπαίδευση, κατά την περίοδο της αναγκαστικής παραμονής μαθητών και εκπαιδευτικών εκτός σχολικής τάξης λόγω της πανδημίας Covid-19 (Μάρτιος – Ιούνιος 2020). Το εκπαιδευτικό υλικό περιλαμβάνει πέντε βιντεομαθήματα της σειράς «Μία απάντηση σε κάθε ερώτηση» και ένα βιντεομάθημα της σειράς «Παιχνίδι με το Λεξικό» με θέμα το χρόνο, τα οποία είναι διαθέσιμα σε διαδικτυακό κανάλι στον ιστότοπο YouTube (<https://www.youtube.com/channel/UCSR4K7UK6KSrxMJ21c1Z6ZQ>) και μέσω του ΠΕΚΕΣ (Περιφερειακού Κέντρου Εκπαιδευτικού Σχεδιασμού) Θεσσαλίας (<http://pekesthes.sites.sch.gr/index.php/school-work/ergasies-ekpaideftikon/file/3-evretio-ekpaideftiko-n-vinteomathima-ton>). Το συγκεκριμένο υλικό σχεδιάστηκε αρχικά για μαθητή με αυτισμό (Α' Δημοτικού), του οποίου υπεύθυνη εκπαιδευτικός Παράλληλης Στήριξης υπήρξε η πρώτη ερευνήτρια αλλά αξιοποιήθηκε από αρκετούς μαθητές (περίπου 28 Α' & 28 Β' Δημοτικού) του ίδιου σχολείου ως ανοικτής πρόσβασης υλικό μετά την ενημέρωση των εκπαιδευτικών των τάξεων και από άλλους χρήστες.

Από την ανάλυση των αξιολογήσεων του μαθητή με αυτισμό το συγκεκριμένο υλικό αποδείχθηκε χρήσιμο και κατανοητό για τον συγκεκριμένο μαθητή. Επιπλέον, μέσω των αυτών των βιντεομαθημάτων ο μαθητής εξοικειώθηκε με μία δυσνόητη, αφηρημένη έννοια, όπως είναι αυτή του χρόνου, η οποία προσεγγίστηκε διαθεματικά επιτρέποντας στον ίδιο να αντιληφθεί τις παραμέτρους της, να γενικεύσει και να μεταφέρει τη σχετική γνώση και σε άλλα πλαίσια. Βέβαια, περαιτέρω μελέτη του συγκεκριμένου ζητήματος κρίνεται σκόπιμη.

Λέξεις κλειδιά: Εξ αποστάσεως Εκπαίδευση, Βιντεομαθήματα, Χρόνος, Covid-19

Εργαστηριακή Συνεδρία 1

Αξιοποίηση των πορισμάτων της νευροεπιστήμης για τη μάθηση και το μαθησιακό άγχος στον εκπαιδευτικό σχεδιασμό. Τα έργα illuminated & Spotlighters

Θ. Μπράτιτσης

bratitsis@uowm.gr

Αναπληρωτής Καθηγητής, Παιδαγωγικό Τμήμα Νηπιαγωγών, Παν. Δυτικής Μακεδονίας

Το έργο illuminatED | Illuminating Effective Teaching Strategies with the Science of Learning. A project to empower teachers with cognitive neuroscience informed educational practices, χρηματοδοτείται από το πρόγραμμα ERASMUS+ KA201 (PROJ. N° 2017-1-ES01-KA201-038220) έχει ως στόχο την ενίσχυση του εκπαιδευτικού σχεδιασμού και μάθησης γενικότερα, εστιάζοντας σε συμπεράσματα και πρακτικές που προκύπτουν από τη νευροεπιστήμη και συγκεκριμένα τον τρόπο που λειτουργεί ο ανθρώπινος εγκέφαλος. Ειδικότερα, δίνεται ιδιαίτερη έμφαση στην αξιοποίηση των ΤΠΕ με την ανάπτυξη μιας ψηφιακής εργαλειοθήκης (digital toolkit) και ενός Μαζικά Ελεύθερου Διαδικτυακού Μαθήματος (MOOC) για την εξατομικευμένη επιμόρφωση στο ζήτημα. Στο IlluminatED συμμετέχουν 6 εταίροι από 4 ευρωπαϊκές χώρες.

Το έργο Spotlighters: Illuminating student paths to resilience with the science of stress χρηματοδοτείται επίσης από το πρόγραμμα ERASMUS+ KA201 (PROJ. N° 2018-1-ES01-KA201-050646) και στοχεύει στην ενημέρωση των εκπαιδευτικών και των μαθητών για τις πιθανές μακροπρόθεσμες επιπτώσεις του στρες και τους βοηθά να αναπτύξουν δεξιότητες για να μειώσουν αυτές τις πιθανές επιπλοκές. Στο πλαίσιο του έργου αναπτύχθηκαν online μαθήματα για παιδιά διάφορων ηλικιών, από το δημοτικό έως το πανεπιστήμιο, αλλά και για γονείς. Στόχος είναι η μελέτη και η διαχείριση του (σχολικού) άγχους. Επίσης, αναπτύσσονται επιμορφωτικά σεμινάρια για δασκάλους, ένα πρωτότυπο ψηφιακό εργαλείο για την ανίχνευση της συναισθηματικής κατάστασης μιας τάξης και τη διαχείριση του άγχους των μαθητών που την αποτελούν, με προσαρμοστικό τρόπο. Τέλος, αναπτύσσεται ένα MOOC για μαθητές. Στο έργο Spotlighters συμμετέχουν εταίροι από 5 χώρες. Τα δύο έργα σχεδιάστηκαν για την ενίσχυση της βιώσιμης βελτίωσης της εκπαίδευσης και της επαγγελματικής ανάπτυξης των εκπαιδευτικών μέσα από επιμορφώσεις σχετικά με την μνήμη στο πλαίσιο της μάθησης, την κατανόηση και τη διαχείριση του στρες των μαθητών και ανάπτυξη στρατηγικών για την ενίσχυση της ποιότητας της διδασκαλίας και τη δημιουργία ανθεκτικής μάθησης. Τα παραδοτέα των έργων αποτελούν μια εναλλακτική πρόταση δημιουργίας ψηφιακού υλικού για την εκπαιδευτική κοινότητα, με τη μορφή αποθετηρίου δραστηριοτήτων και MOOCs.

Στο πλαίσιο της εργαστηριακής συνεδρίας θα παρουσιαστούν τμήματα των εργαστηρίων που έχουν σχεδιαστεί και για τα δύο έργα. Θα δοθούν πληροφορίες για το πώς μπορεί κανείς να έχει πρόσβαση στο ελεύθερο υλικό που αναπτύχθηκε, ενώ η εργαστηριακή συνεδρία θα εστιάσει στο πώς μπορεί κανείς να αξιοποιήσει αυτό το υλικό

Λέξεις κλειδιά: MOOC, εκπαιδευτικός σχεδιασμός, άγχος, νευροεπιστήμη

Εργαστηριακή Συνεδρία 2

Ανάπτυξη εφαρμογών επαυξημένης πραγματικότητας και τοποθεσίας για άτυπα περιβάλλοντα μάθησης

Γεώργιος Κουτρομάνος, Γεώργιος Γεωργιάδης

koutro@primedu.uoa.gr, gegeorgi@primedu.uoa.gr
Παιδαγωγικό Τμήμα Δημοτικής Εκπαίδευσης, ΕΚΠΑ

Η αυξανόμενη ερευνητική δραστηριότητα που παρατηρείται στις μέρες μας για την κινητή Επαυξημένη Πραγματικότητα (Ε.Π.) δείχνει ότι αυτή αποτελεί μια αναδυόμενη και συνεχώς εξελισσόμενη τεχνολογία. Η Ε.Π. μπορεί να ευνοήσει την πλαισιοθετημένη μάθηση και να αξιοποιηθεί σε άτυπα περιβάλλοντα μάθησης. Αναπόσπαστο μέρος της Ε.Π. αποτελούν οι εφαρμογές που βασίζονται σε συστήματα τοποθεσίας (location-based systems). Οι εφαρμογές αυτές, επιτρέποντας την εναπόθεση και θέαση ψηφιακών αντικειμένων στο φυσικό περιβάλλον, είναι ιδανικές για τη διδασκαλία και μάθηση σε περιοχές που έχουν πλούσια ιστορική και πολιτισμική αξία.

Στις μέρες μας, η διαθεσιμότητα εύχρηστων περιβαλλόντων ανάπτυξης εφαρμογών Ε.Π. και τοποθεσίας, όπως το “ARIS”, παρέχουν τη δυνατότητα στην εκπαιδευτική κοινότητα να αναπτύξει τις δικές της εφαρμογές (π.χ. με επαυξημένο περιεχόμενο, διαδραστικές ιστορίες, ψηφιακή αφήγηση, περιηγήσεις και δραστηριότητες). Το “ARIS” είναι πλατφόρμα ανοιχτού κώδικα και χρησιμοποιείται σε φορητές συσκευές με λειτουργικό σύστημα iOS.

Σκοπός του εργαστηρίου είναι: α) η εξοικείωση των εκπαιδευτικών με την πλατφόρμα ανοιχτού κώδικα “ARIS” και β) η ανάπτυξη ενδεικτικών εφαρμογών για άτυπα περιβάλλοντα μάθησης. Για την υλοποίηση αυτού του σκοπού, αρχικά θα παρουσιαστούν οι δυνατότητες του “ARIS” και οι τρόποι δημιουργίας σκηνών, διαλόγων, Triggers/ διακοπών και επαυξημένων αντικειμένων. Στη συνέχεια, θα πραγματοποιηθεί ο σχεδιασμός και η ανάπτυξη ενδεικτικής εφαρμογής Ε.Π. τοποθεσίας.

Σημείωση: Το εργαστήριο απευθύνεται σε εκπαιδευτικούς που διαθέτουν έξυπνο κινητό τηλέφωνο ή ταμπλέτα με λειτουργικό σύστημα iOS.

Λέξεις κλειδιά: Επαυξημένη Πραγματικότητα Τοποθεσίας, Επαυξημένα Αντικείμενα, Πλατφόρμα ανοιχτού κώδικα “ARIS”

Ελληνική Επιστημονική Ένωση
ΤΠΕ στην Εκπαίδευση (ΕΤΠΕ)

<http://www.etpe.gr/>

Εργαστήριο
Δημιουργικότητας Καινοτομίας και
Τεχνολογίας στην Εκπαίδευση

<http://crinte.nured.uowm.gr/>

<http://eloer2020.web.uowm.gr/>